

CENTRI CIVILNIH INICIJATIVA
ЦЕНТРИ ЦИВИЛНИХ ИНИЦИЈАТИВА

МОНИТОРИНГ РАДА

НС РС

ЗА ПЕРИОД 01.01.-31.12.2013. ГОДИНЕ

САДРЖАЈ.....	2
УВОД	3
САЖЕТАК.....	4
СТРАНАЧКИ САСТАВ СКУПШТИНЕ И ВЛАДАЈУЋА КОАЛИЦИЈА.....	6
ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О РАДУ НС РС – динамика рада.....	8
КЉУЧНИ ДОКУМЕНТИ ЗА СТВАРАЊЕ ПРЕДУСЛОВА ЗА ЕФИКАСАН РАД	14
УКУПНА ЗАКОНОДАВНА АКТИВНОСТ НС РС.....	28
КООРДИНАЦИЈА РАДА ВЛАДЕ И НС РС	31
ЕУРОАТЛАНТСКИ ПУТ БИХ	34
ПОШТИВАЊЕ ПОСЛОВНИКА О РАДУ И ЗАКОНА.....	35
ТРАНСПАРЕНТНОСТ РАДА НС РС	36
АКТИВНОСТИ ПОСЛАНИКА.....	37
ПРИМАЊА ПОСЛАНИКА.....	42
РАДНА ТИЈЕЛА НС РС	46
ЗАКЉУЧЦИ И ПРЕПОРУКЕ	48
ДОДАТАК 1 – РЕАЛИЗАЦИЈА ЗАКОНОДАВНОГ ДИЈЕЛА ПРОГРАМА	49
<i><u>Додатак 1а. Списак свих закона из Програма рада НС РС у 2013. години и њихов статус у периоду 01.01. до 31.12. 2013. године</u></i>	<i><u>51</u></i>
<i><u>Додатак 1б. Списак свих непланираних закона усвојених у првих 9 мјесеци 2013. године</u></i>	<i><u>67</u></i>
ДОДАТАК 2 – РАДНА ТИЈЕЛА НС РС	70
ДОДАТАК 3 – БУЏЕТ РС	77
ДОДАТАК 4 - ОДРЕЂЕНИ АСПЕКТИ КВАЛИТЕТА ЖИВОТА У РС	94

УВОД

Овај извјештај о мониторингу рада НС РС, даје преглед рада ове Институције у периоду 01.01-31.12. 2013. године.

Циљ извјештаја је да се сумирају и на једноставан начин представе подаци до којих је ЦЦИ дошао пратећи рад НС током извјештајног периода.

При креирању извјештаја, као улазни параметри, кориштени су ранији извјештаји о мониторингу рада НС РС, информације из Програма рада Скупштине за 2013. годину, записници са одржаних сједница Скупштине и други материјали, тражени и достављени од стране ове институције, те, информације прикупљене непосредним присуством сједницама Скупштине.

Овај Извјештај је један у низу покушаја Центара цивилних иницијатива да континуираним праћењем и периодичним извјештавањем, јавности омогући увид у рад институција власти настојећи да исте учини одговорнијим и ефикаснијим у обављању својих обавеза.

Захваљујемо се запосленицима у Генералном секретаријату Народне скупштине, на веома коректном односу и ажурном достављању тражених информација.

2013. ГОДИНУ, У РАДУ НС РС, НА ИЗВЈЕСТАН НАЧИН, ОБИЉЕЖИО ЈЕ ЗАКОН О ИСПИТИВАЊУ ПОРИЈЕКЛА ИМОВИНЕ. С овим законом - с којим је власт имала прилику послати позитивну поруку грађанима РС, жељним правде и праведности у друштву - и бурном полемиком о њему почео је рад НС у овој 2013. години. Потом, закон који није пуштен у широку јавну расправу (вјероватно због очекиване позитивне реакције грађана, који би једва дочекали испитивање поријекла имовине доброг дијела политичара у РС и њима блиских тајкуна, те одузимање оне за коју се покаже да је нелегално стечена) не појављујући се више у Скупштини, постаје закон са најдужим стажом у парламентарној процедури. Да би почетком посљедњег квартала године, и тихо нестао - без скупштинске расправе, одбацивањем од стране Владиног секретаријата за законодавство, Законодавног одбора и Одбора за политички систем правосуђе и управу НС, проглашавањем га неуставним. Не можемо а да не примјетимо да се спремност политичара на испитивање поријекла њихове имовине, какву имамо прилике повремено слушати широм БиХ, завршава на медијским изјавама и демагошким позивима да испитивања крену од њих. Закони који би регулисали ту област, међутим, и кад се појаве, падају. А од испитивања имовине, до дана данашњег нисмо видјели ништа. Напротив, били смо својевремено чак суочени са забраном објављивања имовинских картона политичара, под плаштом заштите њихове приватности.

НС РС УПОРНО ИЗБЈЕГАВА ЕЛЕМЕНТАРНУ ЛОГИКУ У КОНТЕКСТУ ТЕРМИНА УСВАЈАЊА ПРОГРАМА РАДА. Искориштавајући чињеницу да Пословник о раду Народне скупштине није прецизно дефинисао временски оквир за усвајање Програма рада за одређену годину (а не радећи ништа да се тај пропуст исправи), Скупштина континуирано не усваја овај акт прије почетка године, него у току године на коју се односи - у фебруару, марту, а чак је забиљежено усвајање и у другој половини априла, дакле, дубоко у другом кварталу. Ни Програм рада за 2014. годину, задњу годину актуелног сазива, није донешен на вријеме, прије истека 2013. године. Овакво понашање утиче на ефикасност и Владе РС, али и на резултате саме Скупштине.

РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНИРАНИХ ЗАКОНА У 2013. ГОДИНИ ТАЧНО ЈЕ НА СРЕДИНИ, ИЗМЕЂУ НАЈЛОШИЈЕГ РЕЗУЛТАТА У ПРЕТХОДНОЈ 2012. ГОДИНИ И НАЈБОЉЕГ, ОСТВАРЕНОГ У ПРВОЈ ГОДИНИ АКТУЕЛНОГ МАНДАТА, 2011. Након значајног пада у реализацији планираних закона, у 2012. години, у односу на претходну, 2011, са 54 на 43 усвојена закона, у 2013. години пад је заустављен а реализација се попела до средње вриједности, од 49 усвојених закона (од 83 планирана). Генерално, за земљу у транзицији, па још на путу ЕУ интеграција, као што је БиХ, у којој институције Републике Српске имају велики удио у обавезама те врсте, ради се (рачунајући и реализоване непланитране законе) о ниском нивоу законодавних активности. Што је проблем који је тренутно у сјени неколико важних питања која су у потпуности блокирала поменути пут, али који ће у времену пред нама свакако доћи до изражаја. Јер „правна стечевина“ ЕУ, која треба да се имплементира у бх. законодавство броји хиљаде страница докумената.

УКУПНА РЕАЛИЗАЦИЈА МЈЕРА ИЗ ПРОГРАМА РАДА ЗА 2013. ГОДИНУ ЈЕ НЕШТО БОЉА НЕГО ПРЕТХОДНИХ ГОДИНА. Народна скупштина РС је реализовала 65% својих планираних обавеза. С друге стране, крај је године дочекала са чак 60 нерализованих мјера, међу којима је највећи број оних најзначајнијих – закона (34) и стратегија (8 од планираних 13). Заједнички за све три године актуелног мандата је да посланици нису остварили Програмом НС постављене циљеве, по чему се не разликује од претходног сазива Скупштине РС.

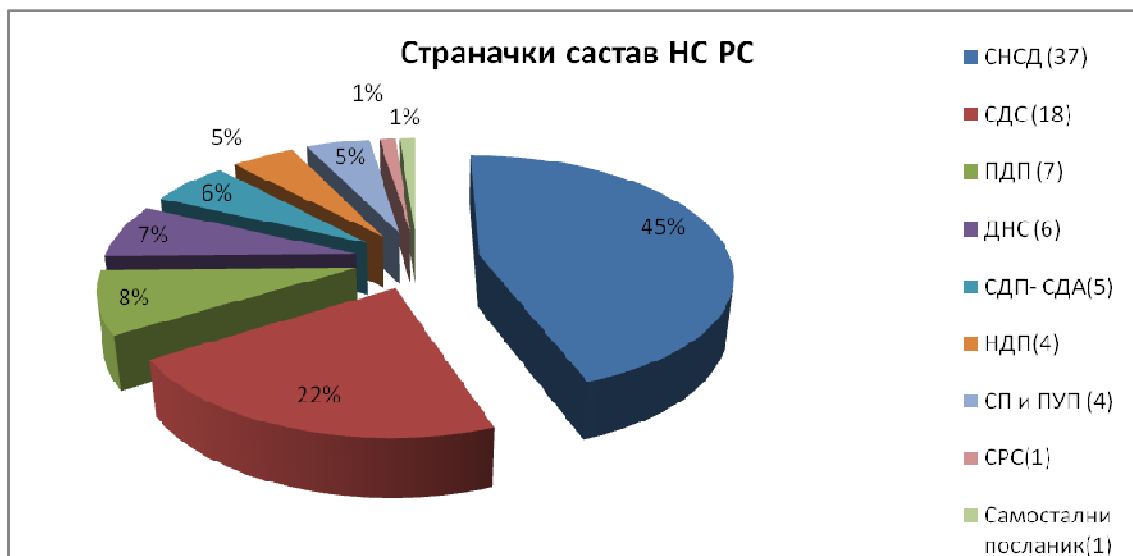
НЕ УЧИНИ ЛИ ЗНАЧАЈАН ПОМАК У ПОСЉЕДЊОЈ ГОДИНИ, НС РС СУОЧИЋЕ СЕ СА ЧИЊЕНИЦОМ ДА ЈЕ ЗА 4 ГОДИНЕ МАНДАТА РЕАЛИЗОВАЛА ТЕК ОНОЛИКО ПЛАНИРАНИХ ЗАКОНА, КОЛИКО ИХ ЈЕ БИЛО У ПРОГРАМИМА РАДА ПРВЕ ДВИЈЕ ГОДИНЕ. Укупан број до сада (односно до 31.12.2013.) усвојених планираних закона је свега 146. А план за прве двије године мандата, заједно, био је 184. Проблем донекле ублажава количина усвојених непланираних закона, но, пошто је за претпоставити да се планира оно што је Републици Српској и њеним грађанима потребно, усвојени непланирани закони се ипак не могу посматрати као надомјестак неусвојеним планираним. Или, да то објаснимо пластично: Чинјеницу да нисте купили фрижидер који вам треба, не можете ублажити тиме да сте купили веш машину.

ДОДАТНИ ПРОБЛЕМ ЈЕ НИЗАК СТЕПЕН УСВОЈЕНИХ ТЕМЕЉНИХ ЗАКОНА. Од 49 усвојених планираних закона, у 2013. години свега 20 је нових, темељних закона. Остало су тек измјене и допуне постојећих законских аката. Оно што је посебно значајно је да су чак 18 од 22 нерализованих закона, планираних за реализацију до 31.12.2013. темељни закони. Дакле, нешто не иде. А шта је у питању одговор би требали да дају НС и Влада као задужени предлагач тих закона – у критичком сагледавању свог рада и учињених пропуста, умјесто самохвалисања.

СВИ НИСУ ИСТИ – У НС РС ПРИМЈЕТАН ЗНАЧАЈАН АНГАЖМАН ОДРЕЂЕНОГ БРОЈА ПОСЛАНИКА АЛИ И ПОТПУНА НЕАКТИВНОСТ ПОЈЕДИНАЦА. У посматраном периоду, одржано је 9 редовних и 7 посебних сједница НС РС, а Скупштина се се не може похвалити ниједном сједницом на којој су били присутни сви посланици. Ипак, постоји 37 посланика који нису изостали ни са једног дана засједања, бар према доступним скупштинским евиденцијама. Највише изостанака са сједница направио је посланик Гаврило Бобар из СНСД-а, који није присуствовао на чак 50 од 56 скупштинских засједања. Седам народних посланика нису поставили ни једно, од 460, у 2013. години, постављених посланичких питања: Гаврило Бобар, Урош Гостић, Ненад Кесић, Горан Митровић, Петко Станојевић, Радмила Стојнић, Драго Тадић – сви из СНСД-а. Четири посланика НС РС нису, на скупштинским засједањима, дискутовали ни по једној од разматраних тачака дневног реда, у 2013. години: Гаврило Бобар, Мирослав Краљевић, Вељко Марић, и Петко Станојевић – опет, сви из СНСД-а.

СТРАНАЧКИ САСТАВ СКУПШТИНЕ И ВЛАДАЈУЋА КОАЛИЦИЈА

У 2013. години, догодиле су се одређене промјене у којима је дошло до укрупњавања политичке сцене у РС, услед уједињена двије парламентарне странке, Демократске партије- Драган Чавић и Народне демократске странке- Крсто Јандрић. Формиран је Народни демократски покрет, што је омогућило и формирање новог клуба посланика, састављеног од посланика који су у Народну скупштину ушли на листама наведених странака. Поред ове промјене у протеклој години је у СНСД-у дошло до изнуђене персоналне промјене, због смрти народног посланика Боре Рудића, а из изборне јединице 2, слиједећи посланик по броју освојених гласова на Општим изборима 2010. године је био Милан Ковач који је и преузео мандат крајем септембра 2013. године. НС РС чине посланици 10 странака и 1 самостални посланик.

Графикон 1.

Владајућу већину чине посланици СНСД-а, ДНС-а, СП-ПУП, те самостални посланик Славица Јовановић која дјелује у склопу Клуба посланика СНСД-а.

Графикон

2.

ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О РАДУ НС РС – динамика рада

У периоду од 01.01. до 31.12.2013. године НС РС је одржала 9 редовних и 7 посебних сједница, а имала је укупно 56¹ засједања. Све редовне сједнице су одржаване у више наставака, а највише наставака биљежимо у склопу 29. редовне сједнице, која је имала осам наставака, док је 24. редовна сједница одржана у 7 скупштинских засједања.

Датум	Р.бр. сјед.	Тип	Реализ. мјера	Почетак сједнице	Трајање сједнице	Број пауза	Трајање пауза
29-01-2013	24	Почетак редовне	5	10:15	07:45	1	02:00
30-01-2013	24	Наставак	3	10:10	07:50	1	02:00
31-01-2013	24	Наставак	8	10:20	05:20	1	00:40
12-02-2013	24	Наставак	3	10:25	07:35	3	02:45
13-02-2013	24	Наставак	3	10:20	08:10	3	02:45
14-02-2013	24	Наставак	1	10:20	05:10	1	00:30
26-02-2013	24	Наставак	4	10:25	04:35	0	0
27-02-2013	12	Посебна	1	17:10	02:50	0	0
27-02-2013	13	Посебна	1	13:40	01:20	0	0
12-03-2013	14	Посебна	2	12:15	06:30	1	02:00
19-03-2013	25	Почетак редовне	5	10:15	06:15	3	03:15
20-03-2013	25	Наставак	8	10:15	04:45	2	03:00
21-03-2013	25	Наставак	1	11:10	03:50	0	0
26-03-2013	25	Наставак	7	10:15	08:00	2	02:15
27-03-2013	25	Наставак	6	10:20	06:10	1	00:30
23-04-2013	26	Почетак редовне	3	10:45	07:45	2	02:30
24-04-2013	26	Наставак	8	10:20	06:55	3	02:45
25-04-2013	26	Наставак	3	10:20	04:40	2	01:00
13-05-2013	26	Наставак	10	10:20	08:10	2	02:30
28-05-2013	27	Почетак редовне	21	10:20	07:10	2	02:30
29-05-2013	27	Наставак	7	10:10	06:50	4	03:00
30-05-2013	27	Наставак	4	10:10	04:20	1	00:30

¹ 02.10. посланици су завршили рад на 29. редовној сједници и почели рад на 30. редовној сједници

14-06-2013	15	Посебна	1	13:15	01:15	1	00:30
25-06-2013	28	Почетак редовне	1	10:20	04:20	2	02:20
26-06-2013	28	Наставак	8	10:20	07:40	1	02:00
27-06-2013	28	Наставак	8	10:15	04:15	1	00:30
01-07-2013	28	Наставак	5	10:20	07:25	2	02:15
02-07-2013	28	Наставак	4	10:15	07:45	2	02:15
03-07-2013	28	Наставак	3	10:10	03:20	1	00:30
16-07-2013	29	Почетак редовне	8	10:10	06:50	3	03:10
17-07-2013	29	Наставак	12	10:10	07:00	3	02:50
18-07-2013	29	Наставак	7	10:20	04:40	1	00:30
17-09-2013	29	Наставак	2	10:20	07:10	2	02:30
18-09-2013	29	Наставак	4	10:10	03:05	1	00:15
19-09-2013	29	Наставак	0 ²	10:15	03:45	0	0
19-09-2013	16	Посебна	1	16:20	03:10	1	00:30
01-10-2013	29	Наставак	2	10:20	07:40	2	02:30
02-10-2013	29	Наставак	2	10:20	04:20	2	00:20
02-10-2013	30	Почетак Редовна	5	17:00	03:00	0	0
03-10-2013	30	Наставак	4	10:40	03:50	1	00:30
04-10-2013	17	Посебна	2	12:00	03:00	0	00:00
09-10-2013	30	Наставак	11	10:10	07:50	1	02:00
29-10-2013	30	Наставак	3	10:20	04 :40	0	00:00
30-10-2013	31	Почетак редовне	4	10:20	05:10	3	03:30
31-10-2013	31	Наставак	4	10:10	05:00	0	00:00
04-11-2013	31	Наставак	4	10:10	07:50	1	02:00
05-11-2013	31	Наставак	3	10:20	07:40	1	02:00
06-11-2013	31	Наставак	6	10:20	04:40	0	00:00
26-11-2013	32	Редовна почетак	3	10:45	07:15	1	02:00
27-11-2013	32	Наставак	7	10:10	07:10	3	02:40
28-11-2013	32	Наставак	1	10:45	03:45	1	00:40
02-12-2013	32	Наставак	2	12:00	04:15	2	02:45

² Информација о структуралном дијалогу је била веома интересантна и посланици је нису успјели до краја размотрити у септембру 2013. године.

03-12-2013	32	Наставак	1	10:15	07:25	1	02:00
04-12-2013	32	Наставак	2	10:20	04:40	0	00:00
07-12-2013	18	Посебна почетак	5	13:00	04:50	5	04:00
08-12-2013	18	Наставак посебне	2	10:10	05:50	2	01:40

Табела 1: Преглед основних статистичких података о одржаним сједницама НС РС, у 2013. години

На одржаним сједницама, у посматраном периоду, на дневном реду је било 251 тачка, што је просијеку износило 15,7% тачака дневног реда по одржаној сједници. Значајно већи број тачака дневног реда су посланици имали на редовним у односу на посебне сједнице.

На седам посебних сједница, размотрено је 15 тачака дневног реда или тек нешто више од двије тачке по сједници.

На дневном реду се нашло 262 различитих мјера, од чега је, у периоду на који се односи овај извјештај, реализовано њих 251. Једанаест мјера није реализовано (повучено је са дневног реда).

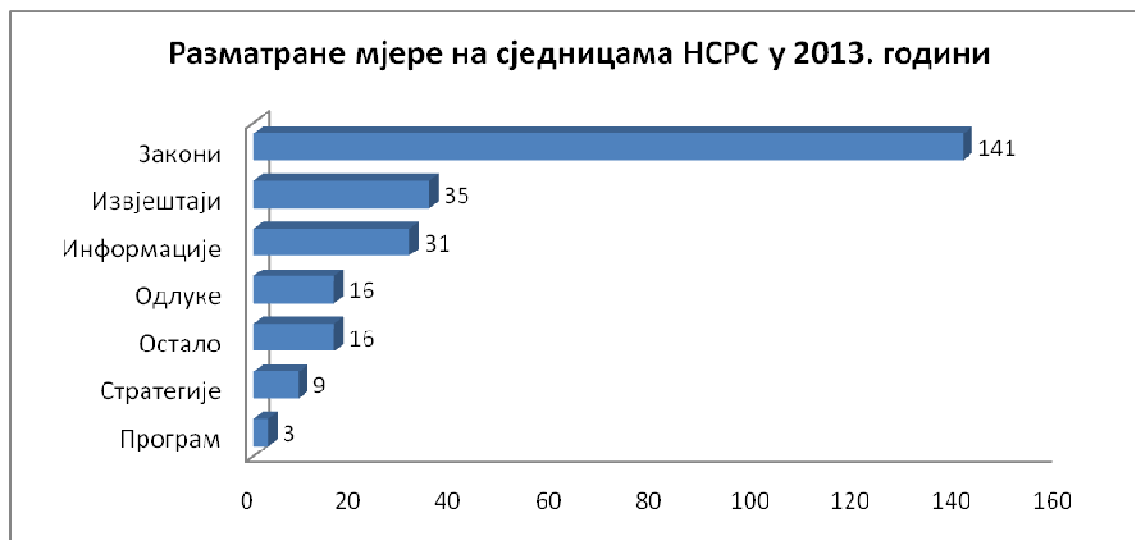

Графикон 3.

Посматрајући само редовне сједнице, посланици су реализовали 236 мјера. Просјечно по редовној сједници посланици Народне скупштине реализују преко 26 тачака дневног реда.

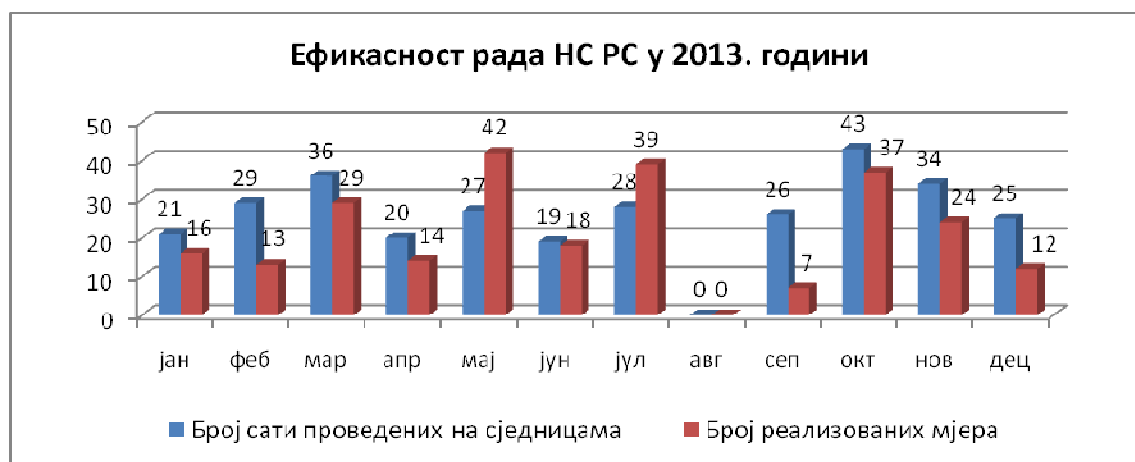
Анализирајући мјере које је НС РС разматрала у овом периоду, видљиво је да највећи број мјера које су разматране представљају закони који чине 56% од укупно разматраних мјера, чиме се верификује законодавна функција институције. Закони се појављују на сједницама у

нацртима и приједлозима, а третирају се као засебне мјере, одакле произилази број од 141 укупно разматране мјере, типа закони.

Графикон 4. Закони су најчешће били предмет скупштинских расправа

Засједања НС РС, у посматраном периоду трајала су укупно 392 сата или просјечно 7 сати. У читавој 2013. години, а у склопу одржаних сједница посланици су имали и 84 сата пауза у раду. Ефективни рад на сједницама је износио близу 6 сати по одржаном дану засједања.

Графикон 5. Однос времена на сједницама и броја размотрених мјера

Највећу ефикасност у раду посланици су показали у мају 2013. године када су радећи 27 сати, реализовали 42 мјере, односно реализовали 1,6 мјера по сату. Најлошији резултат, не рачунајући мјесеце у којима НС РС није одржала ни једно засједање, остварен је у септембру, када је реализација била 0,31 мјера по скупштинском радном сату.

У наставку, слиједи хронолошки преглед сједница НС РС, са краћим описом оствареног на њима.

НС РС је рад у 2013. години, почела 24. редовном сједницом, а рад на овој сједници је обиљежила дискусија у вези са Нацртом закона о испитивању поријекла имовине, који је предложен од стране народног посланика Вукоте Говедарице из СДС-а. Иако су посланици из владајућег СНСД-а у својим дискусијама говорили да је Закон пун правних пропуста и да је неусклађен са Уставом РС, на гласању је подржан и прихваћен. Ипак, да је то све само била политичка игра, показало се након пуних 8 мјесеци, када је Закон одбачен у Скупштини од стране Законодавног одбора и Одбора за политички систем правосуђе и управу. Скупштински одбори прво су дозволили да се Закон разматра, а онда су исти тај Закон у форми приједлога оборили.

12. посебна сједница која је одржана фебруара 2013. године, је била значајна са становишта да је скупштинска већина, прихватила оставку Владе Александра Џомбића који је предводио Владу од посљедњих опшних избора.

Исти дан, 27.02. одржана је и 13. посебна сједница, која је на изненађење јавности окончана без подршке за Закон о остваривању права на пензију професионалних војних лица.

Прва сједница у марту, а 14. посебна је одржана 12. марта и на њој се након велике дискусије и многобројних реплика изабрала нова Влада РС, а предсједница Владе је постала Жељка Цвијановић.

25. редовна сједница, одржана марта ове године, је донијела са собом и неодлучност и недовољну храброст Министарства рада и борачко-инвалидске заштите у Влади РС, које је након притисака од стране послодаваца из процедуре повукло Закон о спречавању злостављања на раду у форми приједлога. Поред тога, велике полемике и предмет и квалитетних дискусија и политичких препуцавања су били Закон о начину измирења пореског дуга и Закон о пореском поступку, који су прихваћени у форми нацрта.

На 26. редовној сједници одржаној у априлу ове године, поред свих мјера које су разматране, највише пажње је свакако изазвао Закон о уређењу простора и грађењу који је након бурних расправа и прихваћен у форми нацрта.

Посланици су у мају 2013. године, одржали 27. редовну сједницу на којој је нова Влада РС реализовала једно од обећања из експозеа, а то је да се уреди комплетан сет закона из области пословања и регистрације предузећа, како би се РС учинила привлачнијом за инвеститоре из иностранства, али и евентуалне домаће инвеститоре.

Петнаеста посебна сједница која је одржана у јуну ове године је била посвећена Информацији о безбједности политичких представника РС у заједничким институцијама БиХ. У суштини, сједница је показала да се политичари много лакше сналазе са политизацијом свих догађаја, укључујући и овај легитимни израз незадовољства грађана нерадом државних власти,

него темама које могу допринијети побољшању квалитета живота грађана, нпр. смањењу стопе незапослености у РС.

На 28. редовној сједници, одржаној у јуну и са наставком у јулу ове године, посланици су имали значајну законодавну активност, гдје су имали обавезу да у претходном периоду прихваћене нацрте закона, усвоје у коначној форми приједлога. Поред тога посланици су прихватили и неколико нових нацрта закона.

Редовна, 29. сједница која је започела у јулу, прекинута је 18.07.2013. због одласка Скупштине на колективни годишњи одмор, а посланици су прије одласка на одмор размотрили све предвиђене законе на овој сједници. Нарочито је значајно да су посланици у кратком периоду усвојили приједлоге закона из области пословања и регистрације предузећа, те су закони постали функционални, чиме је заокружено једно од обећања из Владе РС. Посланици су рад на овој сједници наставили у септембру када су усвојени значајни извјештаји из различитих сфера живота.

Септембар је обиљежила и 16. Посебна сједница на којој је усвојен Закон о измјенама и допунама Закона о ПИО, чиме је омогућено повећање пензија за 3,5%, што је значајније са психолошког аспекта пензионера, него са суштинске користи за пензионере.

Октобар је обиљежила 30. редовна сједница, као и 17. посебна сједница, на којој је тема била Информација о активностима на провођењу Пресуде Европског суда за људска права из Стразбура у предмету "Сејдић и Финци против БиХ" и ставови Републике Српске и Информација о активностима на успостављању система координације процеса европских интеграција у БиХ. На 30. редовној сједници НС РС је одбацила Закон о испитивању имовине као неуставан. У октобру који је обиловао активностима НС РС је одржала и 31. редовну сједницу, на којој је у суштини размотрен већи број мјера које нису размотрене на 30. сједници. У новембру је одржана 32. редовна сједница, на којој је усвојен Ребаланс Буџета за 2013. годину. Ова сједница је завршена у 2014. години, а почетком децембра одржана је 18. посебна сједница, на којој је утврђен Буџет, као и Економска политика за 2014. годину.

ПРОГРАМ РАДА НС РС

НС РС није усвојила Програм рада за 2014. годину, прије истека 2013. године. Није прекршен Пословник о раду институције, али се наставља пракса која је у супротности са логиком као и са одговорношћу за сопствене резултате, због беспланског дјеловања од почетка године.

Посланици Народне скупштине Републике Српске су у складу са могућностима које Пословник о раду Скупштине дефинише, Програм рада за 2013. годину, усвојили 14.02.2013. године на првој редовној сједници НС РС у 2013. години. Програм рада је конципиран из законодавног и тематског дијела планираних обавеза. Укупан број планираних мјера за разматрање у 2013. години је био 171. У законодавном дијелу планираних активности, Народна скупштина се планом обавезала да ће усвојити 83 закона у 2013. години, што је за 2 закона више од плана у 2012. години, али и 20 мање него у 2011. години или првој години мандата актуелног сазива. Од укупног броја закона 43 закона су били планирани као потпуно нови текстови закона, док је преосталих 40 закона требало бити разматрано у форми измјена и допуна закона. Тематским дијелом планирано је 88 мјера за разматрање у 2013. години.

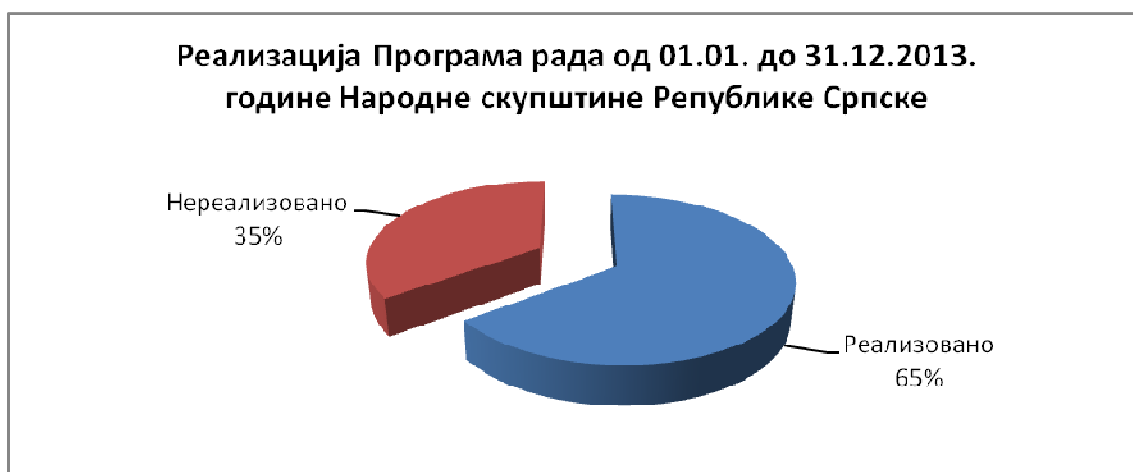
Институција	Програм за:	Датум усвајања	Број мјера у Програму	Број закона
НС РС	2007.	11.04.2007.	184	147
	2008.	22.04.2008.	213	135
	2009.	09.02.2009.	192	102
	2010.	30.03.2010.	158	85
	2011.	23.03.2011.	179	103
	2012.	23.02.2012.	162	81
	2013.	14.02.2013.	171	83

Табела 2: Програми рада НС РС – усвајање и обим

Усвајање Програма рада је као што се види из претходне табеле је најажурније било у 2009. години, те у 2013. години када су програми усвојени у првој половини фебруара. Највеће кашњење је било при усвајању Програма у 2008. години, када су посланици готово пуна 4 мјесеца радили неплански.

Када се посматра основни посао највишег законодавног тијела у РС, онда се види да је планирање закона у стагнацији од 2010. године, са изузетком 2011. године, док је у 2012. и 2013. години готово преполовљено у односу на 2007. годину и прву годину актуелне скупштинске већине, када је планирано за овдашње прилике значајних 147 закона. Кроз различите године мониторинга, обим планираних активности у НС РС је без посебних варијација и може се примјетити да постоји одређени шаблон у планирању.

Од укупно 171 мјера Програмом рада НС РС планираних за реализацију у 2013. години, у периоду 01.01-31.12.2013, на који се односи овај извјештај, реализовано је њих 111, односно 65%.

Графикон 6.

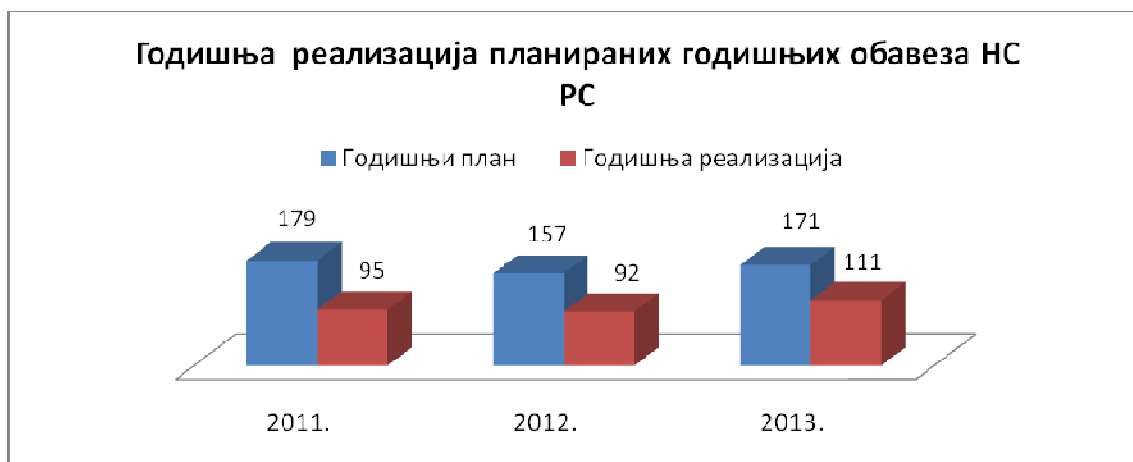
Највећи проценат реализације по истеку 31.12.2013. године, имају буџети и одлуке, који су реализовани 100% посматрајући план у 2013. години. Извјештаји су реализовани са 83,7%, док су информације реализоване са 67,8% од планираних. Најважнија функција НС је законодавна функција, а ту је реализација тек солидна и износи 59%, док су и стратегије из Програма рада, њих 13, реализоване са тек 38,4% или свега 5 од наведеног броја планираних.

Типови мјера	Годишњи план	Реализовано до 31.12.
Буџет	2	2
Анализа	1	0
Информација	28	19
Извјештај	37	31
Одлука	1	1
Просторни План	3	2
Програм	3	2
Стратегија	13	5

Закон	83	49
Укупно	171	111

Табела 3: Реализација Програма рада НС РС, по врсти аката

Након пуне три године мандата актуелног сазива, Скупштина је постигла и најбоље резултате са 65% реализације планираног, односно усвојених 116 мјера, што је за 16 мјера више него у 2011. или 12% више, а за 19 мјера или 6,5% више од реализације у 2012. години .

Графикон 7.

Остварено побољшање има већи значај са аспекта заустављања тенденција из претходне 2012. године, у којој је забиљежен пад и у планирању и у реализацији планираног, у односу на претходну. У 2013. години се десило повећање у оба сегмента.

Значајан број нереализованих, а планираних мјера представимо у наставку кроз табеларни приказ.

Р. бр.	Назив мјере	Предлагачи	Година 1. појављивања	Планирани рок за разматрање
1	Извјештај о стању реализације закључених уговора о концесији за коришћење пољопривредног земљишта у својини Републике Српске	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	2013.	март
2	Програм очувања шумских генетичких ресурса Републике Српске	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	2013.	март

3	Извјештај о раду Комисије за приватизацију државног капитала у предузећима и банкама за период 01.01.2012. до 31.12.2012. године	Комисија за ревизију приватизације државног капитала у предузећима и банкама	2013	март
4	Извјештај о реализацији подстицајних мјера у пољопривреди за 2012. годину	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	2013	јуни
5	Анализа спровођења Стратегије развоја пољопривреде Републике Српске у периоду од 2007. до 2013. године, са оцјеном стања у пољопривреди	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	2013	јуни
6	Стратегија надзора над опојним дрогама и сузбијању злоупотреба опојних дрога у РС, за период 2013-2017. година	Министарство здравља и социјалне заштите	2013	јуни
7	Информација о стању у привреди у 2012. години	Влада РС	2013	јуни
8	Стратегија развоја РС	Влада РС	2013	јуни
9	Годишњи извјештај о стању за област малих и средњих предузећа и занатско-предузетничку дјелатност за 2012. годину	Министарство индустрије, енергетике и рударства	2013	јуни
10	Информација о реализацији Програма заштите социјално угрожених категорија потрошача електричне енергије у 2012. години	Министарство индустрије, енергетике и рударства	2013	септембар
11	Годишњи извјештај Јавног предузећа Робне резерве Републике Српске	Министарство трговине и туризма	2013	септембар
12	Информација о реализацији спровођења Програма развоја пољопривредног	Министарство пољопривреде,	2013	септембар

	задругарства у РС	шумарства и водопривреде		
13	Стратегија развоја малих и средњих предузећа РС за период 2014-2018. година	Министарство индустрије, енергетике и рударства	2013	септембар
14	Стратегија и политика развоја индустрије Републике Српске за период 2014-2018. година	Министарство индустрије, енергетике и рударства	2013	септембар
15	Стратегија за унапређење и развој волонтирања у Републици Српској	Министарство породице, омладине и спорта	2013	септембар
16	Извјештај о напретку у примјени нормативно-правних стандарда за равноправност полова у области рада и запошљавања у РС, за период 2010- 2012. година	Џендер центар	2013	септембар
17	Стратегија развоја аеродрома у РС од 2013-2018. године	Министарство саобраћаја и веза	2013	септембар
18	Информација о ефектима Закона о јавно-приватном партнерству	Министарство финансија	2013	децембар
19	Информација о реализацији Стратегије научног и технолошког развоја Републике Српске	Министарство науке и технологије	2013	децембар
20	Информација о остваривању права избјеглица, расељених лица и повратника	Министарство за избјеглице и расељена лица	2013	децембар
21	Стратегија развоја гасог сектора РС за период 2014-2018. година	Министарство индустрије, енергетике и рударства	2013	децембар
22	Стратегија управљања минералним	Министарство	2013	децембар

	сировинама РС	индустрије, енергетике и рударства		
23	Приједлог измјена и допуна Просторног плана РС	Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију	2013	децембар
24	Информација о капиталним инвестицијама у здравственом систему РС	Министарство здравља и социјалне заштите	2013	децембар
25	Информација о закључним коментарима и препорукама за БиХ УН Комитета за укидање дискриминације жена, након разматрања Четвртог и Петог комбинованог периодичног извјештаја БиХ о примјени Конвенције УН о укидању свих облика дискриминације жена (CEDAW)	Џендер центар	2013	децембар
26	Информација о провођењу стратегије развоја шумарства РС	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	2013	децембар
27	Закон о спречавању злостављања на раду	Министарство рада и борачко- инвалидске заштите	2013	март
28	Закон о измјенама Закона о имовини и потраживањима којим управља Фонд за управљање некретнинама и потраживањима Републике Српске ³	Министарство финансија – Инвестиционо- развојна банка Републике	2013	март

³ Прихваћен нацрт закона

		Српске		
29	Закон о сточарству	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	2013	март
30	Закон о финансијском управљању и контроли у јавном сектору Републике Српске	Министарство финансија	2013	март
31	Закон о измјенама и допунама Закона о здравственој заштити	Министарство здравља и социјалне заштите	2013	март
32	Закон о измјенама и допунама Закона о судовима Републике Српске ⁴	Министарство правде	2013	март
33	Закон о храни	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	2013	јуни
34	Закон о јединственом систему за мултилатералне компензације ⁵	Министарство финансија	2013	јуни
35	Закон о евиденцијама и статистичким истраживањима у области здравствене заштите	Министарство здравља и социјалне заштите	2013	јуни
36	Закон о финансирању послова премјера и оснивања катастра непокретности	Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове	2013	јуни
37	Закон о накнадама за коришћење података и пружање услуга Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове	Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове	2013	јуни
38	Закон о измјенама и допунама Закона о експропријацији ⁶	Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове	2013	јуни
39	Закон о измјенама и допунама Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске ⁷	Министарство управе и локалне самоуправе	2013	јуни
40	Закон о фискалној одговорности	Министарство финансија	2013	јуни

⁴ Прихваћен нацрт закона

⁵ Прихваћен нацрт закона

⁶ Прихваћен нацрт закона

⁷ Закон је скинут са дневног реда 27. сједнице НС РС

41	Закон о обавезама и правима изабраних лица	Административна комисија Народне скупштине Републике Српске	2013	јуни
42	Закон о испитивању поријекла имовине	Вукота О. Говедарица, народни посланик	2013	јуни
43	Закон о измјенама/допунама Закона о остваривању права на накнаду материјалне и нематеријалне штете настале у периоду ратних дејстава од 20. маја 1992. до 19. јуна 1996. године	Министарство финансија	2013	септембар
44	Закон о измјенама и допунама Закона о нотарима ⁸	Министарство правде	2013	септембар
45	Закон о здравственом осигурању	Министарство здравља и социјалне заштите	2013	септембар
46	Закон о прекршајима Републике Српске	Министарство правде	2013	септембар
47	Закон о измјенама и допунама Закона о инвестиционим фондовима ⁹	Министарство финансија	2013	септембар
48	Закон о измјенама и допунама Закона о девизном пословању ¹⁰	Министарство финансија	2013	септембар
49	Закон о библиотечкој дјелатности	Министарство просвјете и културе	2013	децембар
50	Закон о полицијским службеницима ¹¹	МУП РС	2013	децембар
51	Закон о обавезним осигурањима у саобраћају	Министарство финансија	2013	децембар
52	Закон о заштити жртава тортуре	Министарство рада и борачко-инвалидске заштите	2013	децембар
53	Закон о измјенама и допунама Закона о основном образовању и васпитању ¹²	Министарство просвјете и културе	2013	децембар

⁸ Закон је у форми нацрта прихваћен у НС РС на 28. редовној сједници, 01.07.2013. године.

⁹ Закон је прихваћен у форми нацрта

¹⁰ Закон је прихваћен у форми нацрта

¹¹ Закон је прихваћен у форми нацрта

¹² Закон је прихваћен у форми нацрта

54	Закон о измјенама и допунама Закона о средњем образовању и васпитању ¹³	Министарство просвјете и културе	2013	децембар
55	Закон о измјенама и допунама Закона о научно-истраживачкој дјелатности и технолошком развоју	Министарство науке и технологије	2013	децембар
56	Закон о заштити природе ¹⁴	Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију	2013	децембар
57	Закон о раду	Министарство рада и борачко-инвалидске заштите	2013	децембар
58	Закон о запосленима у јединицама локалне самоуправе	Министарство управе и локалне самоуправе	2013	Децембар
59	Закон о ревизији јавног сектора РС ¹⁵	Министарство финансија	2013	Децембар
60	Закон о статусу изабранх лица у периоду 1992-1996. година	Министарство управе и локалне самоуправе	2013	Децембар

Табела 4: Нереализоване мјере из Програма рада НС за период 01.-31.12.2013. године

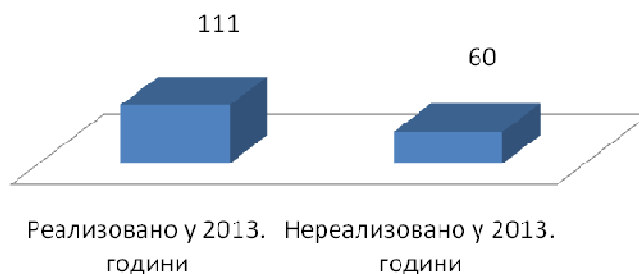
Народна скупштине је окончала рад у 2013. години са 60 нереализованих мјера из сопственог плана, а оно што није добар податак је да је највише нереализованих закона, који су срж рада Народне скупштине.

¹³ Закон је прихваћен у форми нацрта

¹⁴ Закон је прихваћен у форми нацрта

¹⁵ Закон је прихваћен у форми нацрта

**Однос реализованог и нереализованог из Програма рада
Народне скупштине Републике Српске, закључно са
31.12.2013. године**

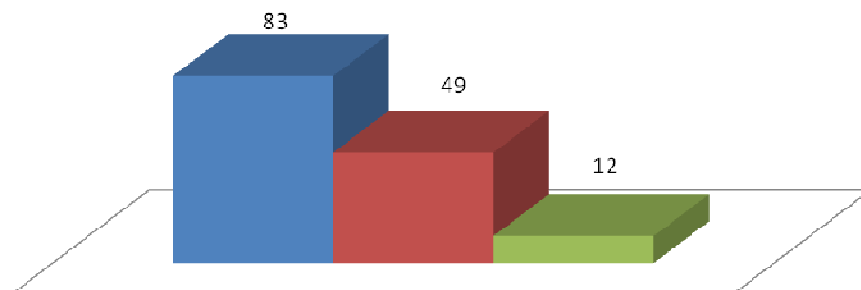
Графикон 8.

ЗАКОНИ

Посматрамо ли само законе, можемо констатовати да је, Програмом рада НС РС за 2013. годину, планирана реализација 83 закона¹⁶.

**Законодавна активност из Програма рада НС РС у 2013. години по
завршетку године**

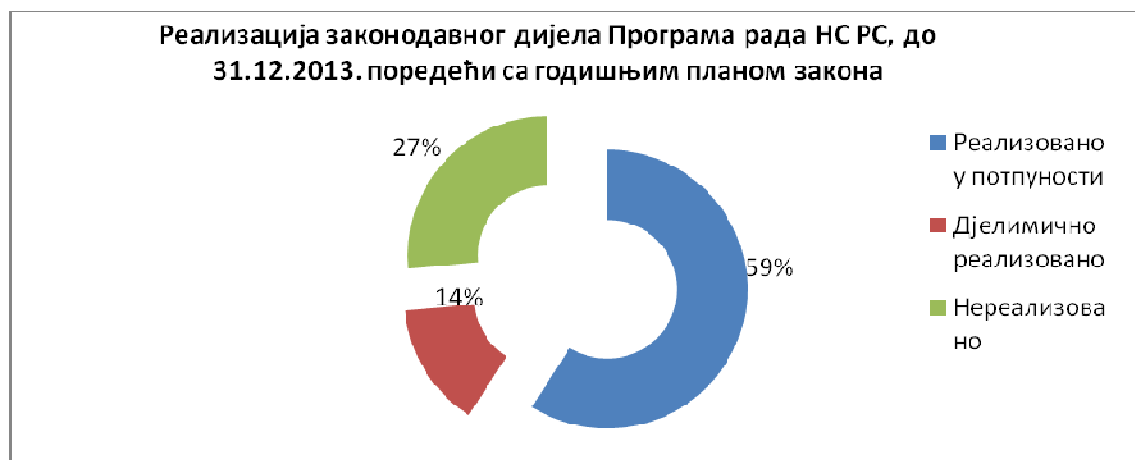
■ Годишњи план ■ Реализовано у потпуности ■ Дјелимично реализовано

Графикон 9.

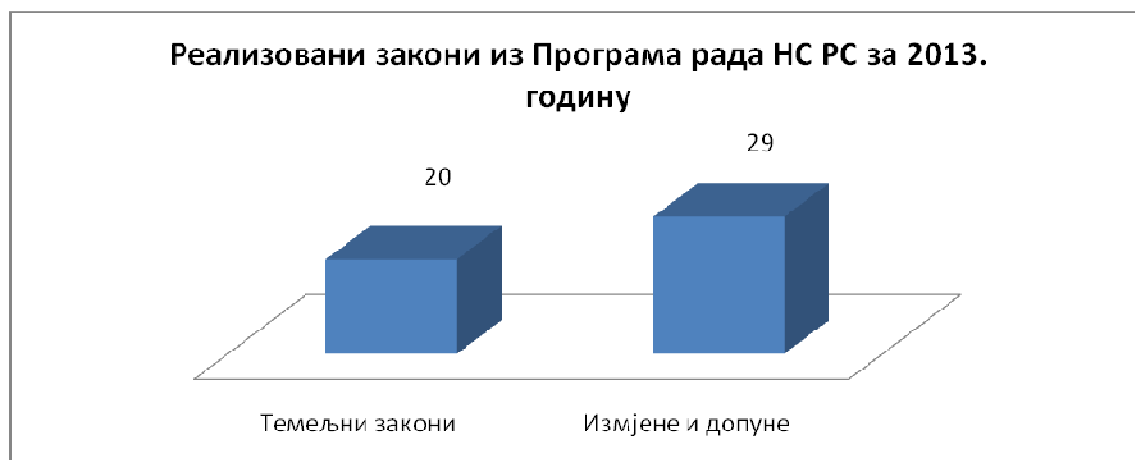
До 31.12. НС РС је усвојила 49 приједлога планираних Програмом рада у 2013. години. Након пуне године рада, Скупштина је у потпуности реализовала 59% од планираног у 2013. години . Још 12 закона је дјелимично реализовано, односно, прихваћено у нацрту и налази се у даљњој процедури.

¹⁶ Програм рада НС РС садржан је само од приједлога закона, у програму се не евидентирају нацрти закона.

Графикон 10.

Од укупног броја усвојених закона, 20 је темељних закона, док су 29 закона измјене и допуне већ постојећих законских рјешења.

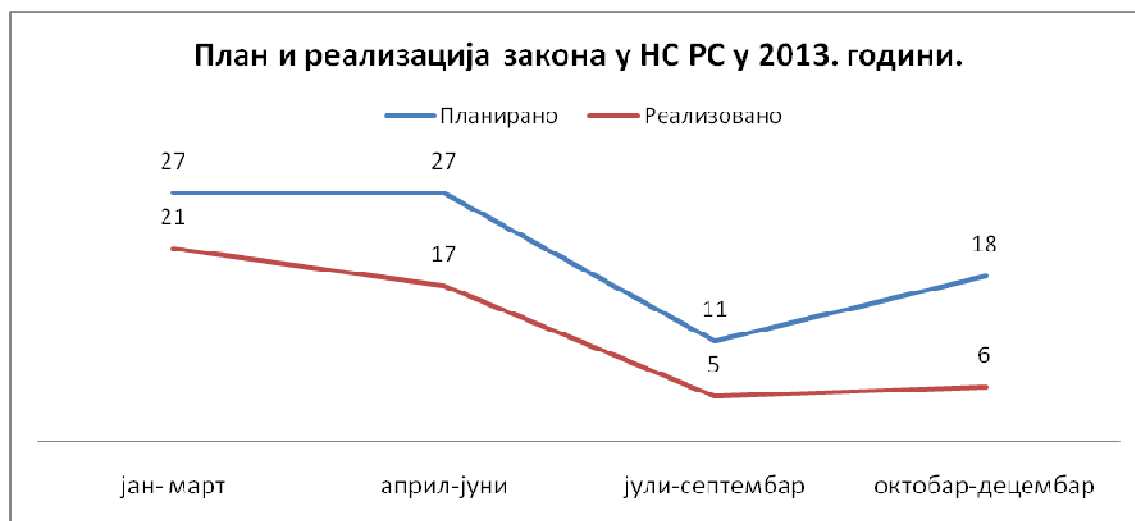

Графикон 11.

Три закона из Програма рада за 2013. годину, су на сједницама НС РС повучена из дневног реда:

1. Закон о спречавању злостављања на раду, предлагач га је повукао са дневног реда 25. редовне сједнице 19.03.2013. године,
2. Закон о измјенама и допунама закона о спречавању сукоба интереса у органима власти РС је скинут са дневног реда 27. редовне сједнице од стране предлагача 28.05.2013. године,
3. Закон о испитивању поријекла имовине је скинут са дневног реда 30. редовне сједнице НС РС, 02.10.2013. године, на интервенцију Законодавног одбора и Одбора за правосуђе, политички систем и управу.

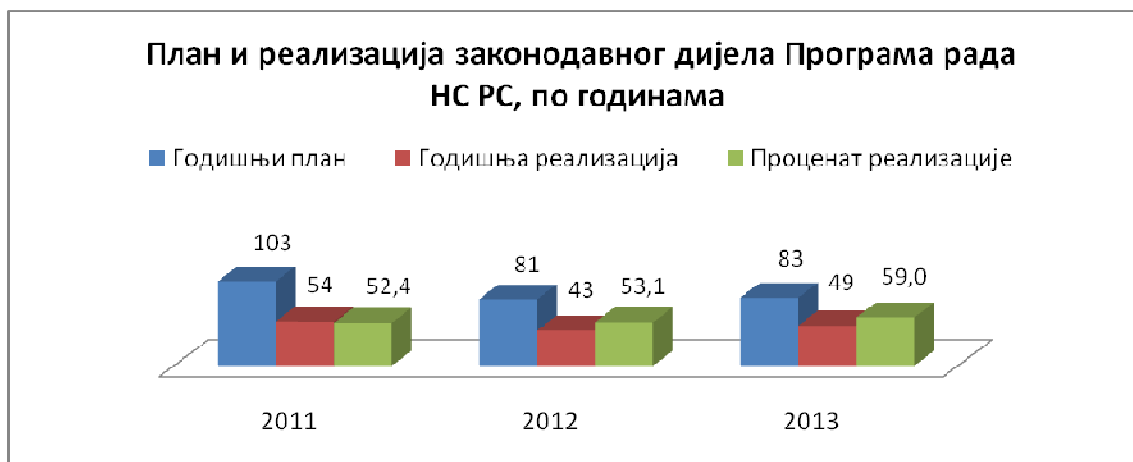
НС РС, у 2013. години није уопште разматрала 22 закона, који су према Програму рада требали бити реализовани у овом раздобљу.

Графикон 12. Квартална реализација планираног

Посебно значајно је да је осамнаест (18) од двадесет два (22) нереализованих закона, планираних за реализацију до 31.12.2013. године су темељни закони. Ово указује на могућност да проблем настаје кад предлагач треба да припреми нову законодавну материју.

Поређење са резултатима из претходних година показује да је у 2013. години, у трећој години дјеловања овог сазива, ефикасност и највећа у односу на планирано, с тим што је битно напоменути да је у 2011. години, план садржавао 20 закона више, што је суштински утицало на резултате мониторинга, па су посланици и поред усвојен 54 планирана закона, процентуално били неуспјешнији него по истеку 2013. године, реализовали су 52,4% од плана, за разлику од 2013. године када је реализовано 59% од планираног. С друге стране, актуелни сазив НС РС је најмање урадио у 2012. години, када је на најмањем броју закона у мандату 81, извршио реализацију 43 закона или 53%, проценутално је бољи резултат него у првој години мандата, али је суштински мањи посао урађен. Заједнички за све три године у којима је вршена компарација је да посланици нису остварили Програмом НС постављене циљеве, по чему се не разликују од претходног сазива Скупштине РС.

Графикон 13.

Када се претходни графикон посматра чисто бројчано, лако је увидјети да су у три године актуелног сазива није реализовало великих 121 закона, али највише заостатака је направљено када је план био највећи у бројчаном смислу, а заостаци су се нагомилали у 2011. години. Посланик Војислав Глигић годинама, указује на нереално планирање, а након 2011. године, НС РС је смањила план законодавних активности, мада је посланик са ставом да се планира 50-60 закона најближи реалним капацитетима Скупштине у смислу планираног.

Неколико је проблема у вези реализације планираног, један од разлога је у спорој обради прихваћених нацрта закона, затим у недовољној количини материјала које Влада испоручује пред посланике, а није занемарив ни рад у Скупштини, дужина трајања дискусија и реплика свакако утиче на ефикасност институција.

БУЏЕТ

Буџет РС за 2013. годину, усвојен је на 11. посебној сједници НС РС, одржаној 04.12.2012. године. Буџет је био тема интересних група, Савеза синдиката, Уније послодаваца, Привредне коморе, Удружења пензионера и других. Треба напоменути да је Буџет у свакој години мандата актуелног сазива прошао кроз процес ребаланса, с тим да једино 2013. године није дошло до промјене у износу Буџета, него су се на исти буџетски основ промијенила буџетска прерасподјела планираних средстава.

Такође, у процедури усвајања првобитног Буџета, прошао је и кроз многобројне скупштинске дискусије, оцјене економских аналитичара и суд јавности. Анализа која је урађена од стране Центра за истраживање и студије ГЕА је значајно приказала стање буџета¹⁷.

Година	Висина Буџета	Датум усвајања	Ребаланс	Датум усвајања
2007.	1.250.000.000 КМ	14.12.2006.	1.275.000.000 КМ	09.10.2007.
2008.	1.500.000.000 КМ	18.12.2007.	1.575.000.000 КМ	04.11.2008.
2009.	1.600.000.000 КМ	23.12.2008.	1.600.000.000 КМ	22.12.2009.
2010.	1.600.000.000 КМ	16.12.2009.	-	-
2011.	1.600.000.000 КМ	22.12.2010.	1.750.000.000 КМ	03.11.2011.
2012.	1.825.000.000 КМ	28.12.2011.	1.810.000.000 КМ	05.12.2012.
2013.	1.945.000.000 КМ	04.12.2012.	1.945.000.000 КМ	26.11.2013.
2014.	2.025.000.000 КМ	07.12.2013.	/	/

Табела 5: Буџети НС РС, по годинама

БУЏЕТ ЗА 2014. ГОДИНУ

Буџет Републике Српске за 2014. годину усвојен је у НС РС - 7.12.2013. а у Вијећу народа је потврђен 09.12.2013. године.

Буџет је усвојен у износу од 2.025 милијарди КМ, мањи је за 15 милиона КМ од првобитног плана Владе РС, која је уважила захтјев пословне заједнице РС и повећала је са пројцираних 150 КМ, на 200 КМ минимални непорезиви дио на плате. Влада РС је водила широку расправу о Буџету за 2014. годину са представницима интересних група, али је изостала дискусија посланика опозиције у Народној скупштини Републике Српске. Разлози због којих опозиција није учествовала у дискусију у вези са Буџетом су принципијелни и односили су се на недостатак телевизијског преноса, у којем би, према мишљењу посланика опозиције, грађани имали прилику да чују у каквом је стању Република Српска и колико је финансијски нестабилна. Буџет је изгласан са тијесна 42 гласа за, нико није био против, а два посланика су била уздржана на гласању.

Константа која прати Буџет Републике Српске су кредитни аранжмани са ММФ-ом, а министар финансија Зоран Тегелтија је рекао да се на крају године морају испунити одређени услови као претпоставка повлачења кредитних средстава, за сва три нивоa власти у БиХ.

¹⁷ Налази се у додацима

УКУПНА ЗАКОНОДАВНА АКТИВНОСТ НС РС

У 2013. године, НС РС је разматрала 85 различитих закона. Реализовано је њих седамдесет и један (71) у коначној форми приједлога, а 14 у форми нацрта. 49 од усвојених приједлога и 12 прихваћених нацрта, планирани су Програмом рада Скупштине за 2013. годину. Остало су непланирани закони у 2013. години.

НС РС је, дакле, у посматраном периоду, реализовала 7 закона мјесечно, у просјеку.

Графикон 14.

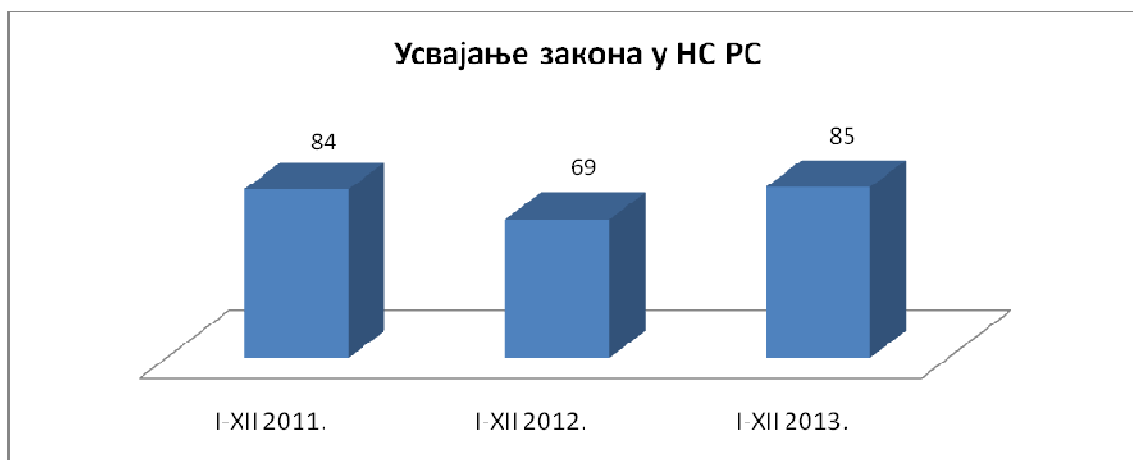
28 од 85 реализованих закона су темељни закони (25 приједлога и 3 нацрта). Остало су измјене и допуне већ постојећих законских аката.

Графикон 15. Темељни закони су мање заступљени пред посланицима

Упоређујући број реализованих закона у 2013. години, са реализацијом у претходним годинама мандата актуелног састава НС РС, долазимо до закључка да је актуелни сазив,

реализовао највећи број закона до сада. У суштини, у 2012. години су остварени најслабији резултати у овом сазиву, а Скупштина је у 2013. години незнатно, надмашила остварене резултате из 2011. године.

Графикон 16.

Иначе, процедура доношења, за законе усвојене у 2013. години, трајала је у просјеку мјесец дана.

Споменућемо, на крају, неколико нацрта закона чија реализација није доведена до краја, међу којима су и закони који спадају под пословничку одредбу по којој се, закони од нацрта до приједлога требају припремити у року од 6 мјесеци:

Закон о измјенама Закона о имовини и потраживањима којим управља Фонд за управљање некретнинама и потраживањима Републике Српске који је 31.01.2013. године прихваћен у НС РС у форми нацрта и посланици више нису имали прилику да о њему расправљају. Овај закон ће морати поново у комплетну процедуру.

Још један закон се налази предуго у процедури, а његов предлагач је Министарство правде, Закон о измјенама и допунама Закона о судовима¹⁸ је прихваћен у форми нацрта 27.03.2013. године и тек је крајем септембра, на граници одредбе које прописује Пословник о раду НС РС поново ушао у процедуру.

Закон о спречавању злостављања на раду је утврђен на Влади 21.02.2013. године, а 19.03.2013. године је од стране самог предлагача, Министарства рада и борачко-инвалидске заштите повучен са сједнице и није се више појављивао пред посланицима.

¹⁸ Закон је био предвиђен за 30. редовну сједницу НС РС 01.10.2013. године, али је предлагач повукао приједлог закона прије утврђивања дневног реда.

Закон о измјенама и допунама Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске је скинут са дневног реда 27. редовне сједнице НС РС, од стране предлагача, Министарства управе и локалне самоуправе.

Законодавни одбор и Одбор за политички систем, правосуђе и управу није одобрило у октобру да посланици разматрају Закон о испитивању поријекла имовине чији је предлагач био посланик опозиционог СДС-а Вукота Говедарица. Образложење је да би Приједлог закона о испитивању имовине био у колизији са Уставом РС, те да из тога разлога не може бити разматран и усвојен у НС РС.

КООРДИНАЦИЈА РАДА ВЛАДЕ И НС РС

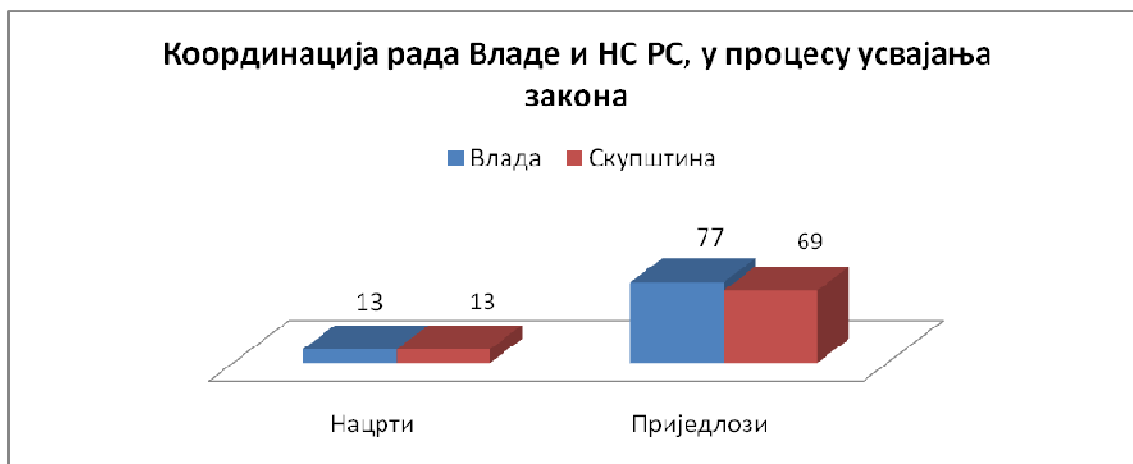
Влада Републике Српске је у 2013. години, размотрила 90 различитих закона, од којих је 77 закона финализовано у форми приједлога, док је 13 закона крај календарске године дочекало у форми нацрта.

У исто вријеме НС РС је до 31.12.2013. године размотрила 86 закона, од којих је усвојила 71 у финалној форми приједлога, 14 закона прихваћено у форми нацрта, закључно са 31.12.2013. године. Закон о испитивању поријекла имовине(приједлог народног посланика Вукоте Говедарице из СДС-а) је прихваћен у форми нацрта, али у форми приједлога није добио сагласност од Законодавног одбора и Одбора за правосуђе да буде разматран у форми приједлога уз образложење да садржи неуставне одредбе и да га је због тога немогуће практиковати.

Од 86 закона размотрених у 2013. години у НС РС, 82 су приједлог Владе РС и 2013. године, док су преостала 3 такође приједлог Владе РС, али из 2012. године. Претходно смо навели и један посланички закон.

НС РС је у 2013. години, усвојила је и 2 приједлога закона које је Влада РС упутила у децембру 2012. године, а прихватила је и 1 нацрт закона који је из Владе РС упућен у 2012.години.

У Народној скупштини РС је било и закона који су повучени из процедуре од стране предлагача као што су Закон о спречавању злостављања на раду, Закон о измјенама и допунама Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске, док Закон о испитивању поријекла имовине(приједлог народног посланика Вукоте Говедарице из СДС-а), није добио сагласност од Законодавног одбора и Одбора за правосуђе да буде разматран у форми приједлога уз образложење да садржи неуставне одредбе и да га је због тога немогуће практиковати.

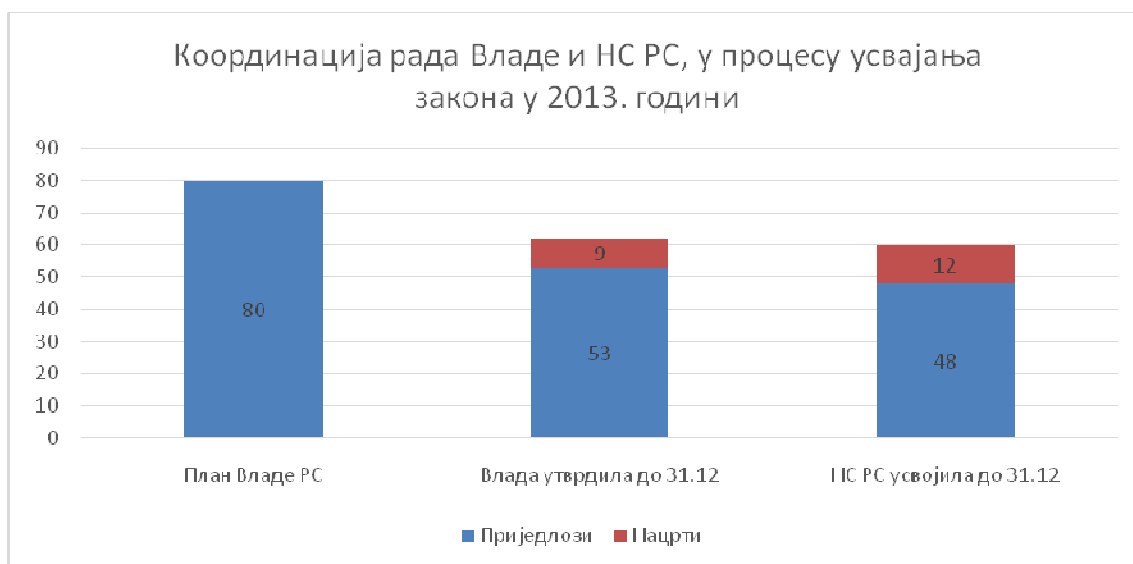

Графикон 17. Коректна сарадња извршне и законодавне власти

Од 90 различитих закона које је Влада РС разматрала у 2013. години, Скупштина је усвојила 69 Владиних приједлога и прихватила 13 нацрта закона, док су претходно наведени закони које је Скупштина усвојила и прихватила, али које су продукт Владе РС из 2012. године.

Посматрамо ли ниво планираних и реализованих обавеза Владе и Скупштине, видимо да нема значајнијих проблема у снабдјевању Скупштине законима од стране Владе.

Влада РС је реализовала 53 планирана приједлога закона, док је НС РС у току календарске године усвојила 48 приједлога који су до 31.12. 2013. године стигли на разматрање. Поред приједлога, Влада РС је реализовала и 9 планираних нацрта закона. Због недостатка времена или споријег враћања финалних приједлога у НС РС, Скупштина има већи број прихваћених нацрта закона - 12.

Графикон 18.

Суштински, проток материјала је на високом нивоу, а то је веома битан предуслов за добру реализацију планираних активности у институцијама.

У посматраном периоду, министри Владе Републике Српске били су редовно присутни сједницама Народне скупштине РС, у складу са Пословником о раду Скупштине или су како то Пословник налаже имали обезбијеђено присуство својих помоћника из министарстава.

Сегмент који је потребно унаприједити је креирање програма рада институција. На сједицама Владе РС у задњем кварталу се могло уочити да Влада РС тражи од НС РС приједлоге за програм рада за 2014., али да се програми институција за 2014. нису усвојили до краја календарске 2013. године Влада РС у овом сегменту крши свој Пословник о раду, док НС РС, у свом пословнику, нема временски оквир до када треба креирати свој програм рада, што је, у основи, неприхватљиво, и негативно утиче на рад НС и на придржавање прописаних одредби од стране Владе РС, која због потребе за координисаним радом институција, мора да чека да Скупштина верификује свој програм, да би и Влада финализовала свој програм за календарску годину.

Битан сегмент односа ове двије институције је и однос Владе према посланичким питањима и иницијативама. У 2013. године, посланици су Влади поставили 457 питања и за сада према евиденцији нема питања на које Влада РС није упутила одговоре, изузев што не знамо судбину питања са 32. редовне сједнице, која није окончана до краја календарске 2013. године. У првој половини 2013. године, било је одређених кашњења, али се до краја 2013. године, посланици више нису жалили на непоштивање Пословника о раду НС РС којим су прописани рокови за доставу одговора.

Посланици чешће имају замјерку на квалитет одговора у неким ситуацијама буду испоштовани пословнички рокови, али се не добије конкретно тражена информација.

Одбор за европске интеграције и регионалну сарадњу има обавезу да све законе који долазе пред посланике, упоређи са законодавним праксама у ЕУ и у случају да закони нису усклађени са наведеним праксама ЕУ, Одбор има право и обавезу да на то упозори предлагача, како би се законодавство у што већој мјери ускладило са стандардима ЕУ. Сви закони које је НС РС размотрили су усклађени са траженим стандардима.

Таксативно ћемо навести неке од закона, који су настали на темељима и у складу са законодавством ЕУ и који свакако могу значајније утицати на одређене квалитативне промјене у зависности од области на које се закони односе.

Закон о органској производњи

Закон о обновљивим изворима енергије и ефикасној когенерацији

Закон о уређењу простора и грађењу

Закон о нуспроизводима животињског поријекла који нису намијењени исхрани људи

Закон о енергетској ефикасности

Закон о измјенама и допунама Закона о волотирању

Закон о услугама

Закон о управљању отпадом

Закон о регистрацији пословних субјеката у Републици Српској

Закон о класификацији дјелатности

Закон о измјени Закона о страним улагањима

Закон о измјени Закона о електронском потпису

Закон о измјенама Закона о порезу на доходак

Закон о заштити природе

Закон о измјенама и допунама Закона о бесплатној правној помоћи

Закон о измјенама и допунама Закона о привредним друштвима

Закон о звањима која се сичу завршетком високог образовања

Закон о измјенама и допунама Закона о локалној самоуправи

Пословник о раду НС РС дефинише односе унутар НС РС, као и према Влади РС, грађанима и свим чиниоцима парламентаризма у РС. О примјени Пословника о раду НС РС се брине предсједник НС РС и његови потпредсједници. Обавеза свих посланика је да поштују Пословник, а шефови клубова посланика имају додатну обавезу да координирају рад клубова у складу са Пословником.

Повреда или кршење Пословника је тешко доказива активност. Механизам њеног озваничавања, наиме, је у нескладу са достигнутим нивоом демократске свијести и културе. Када опозициони посланици укажу на активност коју сматрају кршењем пословника, утврђивање оправданости њиховог протеста и евентуалног потврђивања кршења, обавља се гласањем свих посланика у НС, при чему готово увијек, одлучује аргумент силе (бројности позиције) умјесто сила аргумената. Опозиција иако свјесна да нема шансе у овом процесу, истрајава на упозоравању на кршење пословника из разлога политичке досљедности.

У овој години се назире једна нова пракса, а то је да посланици у ствари успјевају удруженим снагама прекршити Пословник о раду, на начин да се не налазе у сали за вријеме засједања, тако да се догодило 6 пута у 2013. години, због недостатка кворума да се направи пауза у раду, како би се посланици вратили у салу и наставили да раде посао за који су изабрани и плаћени средствима пореских обвезника РС. У два наврата, предсједник НС РС је изиритиран односом посланика и позиције и опозиције, који нарушавају углед највишег законодавног тијела, прекинуо сједнице и одредио да се настави са радом наредни дан. СНСД је тројици посланика из својих редова, одредио казне од по 500 КМ због недоласка на поподневни наставак засједања у Скупштини. Оно што јавност није сазнала, јесте информација о којим се посланицима ради.

Кодекс понашања који није усвојен ни у 2013. години, могао би значајно помоћи побољшању нивоа комуникације у Скупштини, а и квалитета и ефикасности рада. Тренутно је ниво комуникације веома лош, на релацији позицији - опозиција и поред кампање за Опште изборе која већ неформално траје, очигледни су и лични односи, што свакако није добро за рад и резултате Скупштине.

ТРАНСПАРЕНТНОСТ РАДА НС РС

Транспарентност рада НС РС је на задовољавајућем нивоу. Основни стандарди транспарентности су достигнути, а скупштинске службе ревносно достављају све тражене материјале који су у складу са Законом о слободи приступа информацијама. Највећа замјерка посланика опозиције у вези транспарентности рада НС РС је у суштини због недостатка телевизијског преноса, којим би шира јавност била упозната са актуелностима у раду институција РС, кроз дјеловање посланика на сједницама. Ово је веома озбиљно питање и када Скупштина на њега одговори, може се констатовати да је транспарентност одлична. Објашњење да РТ РС има само један канал и да би имали губитке у комерцијалном дијелу програма, не дјелује убједљиво из разлога што су се скупштински преноси пуштали на РТ РС-у у прошлости прије задња два мандата актуелне скупштинске већине.

Р. бр.	Предмет посматрања	Стање	
1	Слобода присуства сједницама Скупштине	<u>ДА</u>	
2	Пренос сједница	<u>Радио и Интернет</u>	
3	Постојање веб странице	<u>ДА</u>	
4	Функционалност веб странице	<u>Добра</u>	
5	Доступност материјала	<u>Добра</u>	
6	Брзина одговарања на захтјеве за достављањем материјала	<u>Добра</u>	
7	Садржајност записника са сједница Скупштине	<u>Прихватљива</u>	
8	Доступност стенограма са сједница Скупштине	<u>ДА</u>	
9	Доступност одговора на посланичка питања	<u>ДА</u>	
10	Доступност података о присуству сједницама И разлозима одсуства	<u>ДА</u>	
11	Доступност података о појединачном гласању посланика	<u>ДА</u>	
12	Постојање система електронског гласања	<u>ДА</u>	
13	Постојање записника са сједница комисија	<u>ДА</u>	
14	Садржајност записника са сједница комисија	<u>Прихватљива</u>	
15	Доступност докумената у електронском облику	<u>Дјелимично</u>	
16	Професионалност и кооперативност стручних	<u>Добра</u>	

	служби		
--	--------	--	--

Табела 7: Транспарентност рада НС РС

АКТИВНОСТИ ПОСЛАНИКА

ПРИСУСТВО СЈЕДНИЦАМА СКУПШТИНЕ¹⁹

Пословник о раду НС РС дефинише присуствовање, учествовање и одлучивање²⁰ у раду на сједницама НС РС.

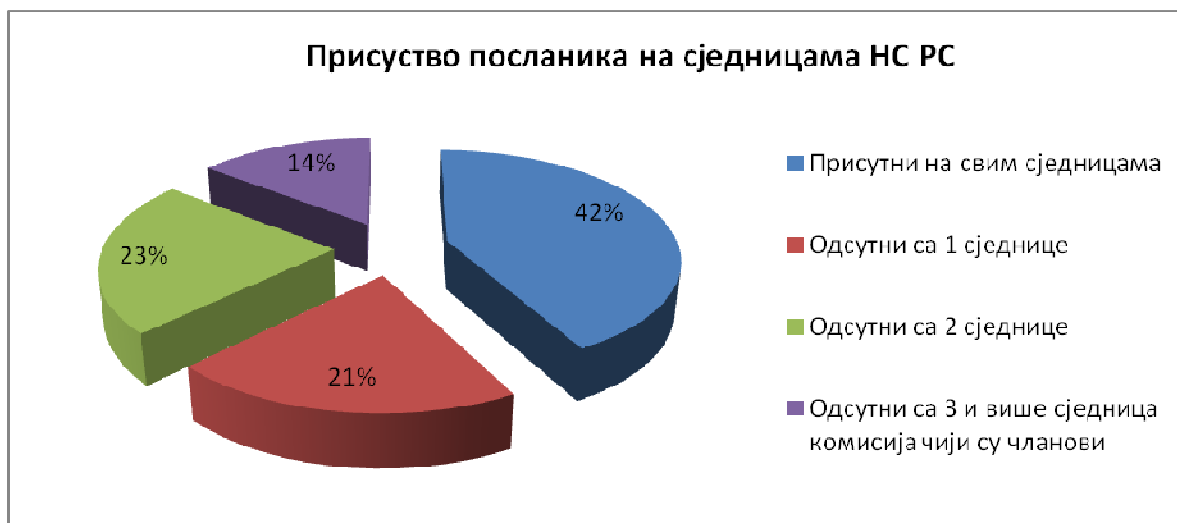
У периоду од 01.01.до 31.12.2013. године НС РС је одржала 9 редовних и 7 посебних сједница, а имала је укупно 56 засједања, а Скупштина се се не може похвалити ниједном сједницом на којој су били присутни сви посланици.

Предсједник НС РС на почетку сваке сједнице најави одсуство посланика који су на вријеме и одговорно доставили информацију о томе да ли ће бити у могућности да присуствују засједању. Оно што представља проблем при евиденцији присуствовања је чињеница да се посланици појаве на сједници, али да након тога много времена не присуствују сједници, из непознатих разлога. Тако је створена ситуација да са сједница званично одсуствују (што је заведено и у записницима) само они посланици који најаве одсуство, док се већини других посланика који се не појаве на сједницама не евидентира када " нестану". Због оваквог функционисања система евиденције, не може се створити исправна слика о изостанцима посланика, који су често неухватљиви и за експедитивне скупштинске службе. Ипак, највећи број посланика поштује своје дужности и обавезе које проистичу из мандата, док је број оних који нису редовни на сједницама НС РС. Овдје морамо указати на недоследност и од стране предсједништва НС РС, које обавезно за први дан сједнице даје податке о изостанцима, док се у данима засједања (наставцима одређене сједнице) догоди да се ова врста информације изостави. Што је озбиљна замјерка која у неравноправан положај ставља посланике који најављују своје изостанке.

На 56 дана скупштинских засједања изостанак је било, али ипак постоји 37 посланика који нису изостали ни са једног дана са сједница, бар према доступним скупштинским евиденцијама.

¹⁹ Присуствовање и учествовање у раду на сједницама НС РС је регулисано члановима Пословника о раду НС РС од 121 до 142.

²⁰ Чланови Пословника од 143 до 161 регулишу начин одлучивања у разним ситуацијама.

Графикон 20.

Највише изостанака са сједница направили су посланици Гаврило Бобар из СНСД-а, који није присуствовао на 51 од 56 дана скупштинског засједања и вјероватно је по овом параметру у врху изостанака, у свим законодавним институцијама у БиХ. Разлози су јавности непознати, али су изостанци најављени. Посланик СДС Миодраг Буквић није присуствовао на 15 дана засједања. Потпредсједница НС РС Сњажана Божић из СДС-а није присуствовала на 8 дана скупштинског засједања, али потпуно оправдано (због посљедица тешке саобраћајне несреће).

ПРИСУСТВО СЈЕДНИЦАМА КОМИСИЈА

НС РС има 23 радна тијела у чијем раду учествују сви посланици актуелног сазива (неки од њих су чланови више њих).

На жалост, за сада, не посједујемо релевантне информације²¹ о присуству посланика сједницама комисија.

ПОСЛАНИЧКА ПИТАЊА И ИНИЦИЈАТИВЕ^{22/23}

На 9 одржаних редовних сједница НС РС, у посматраном периоду, постављено је и покренуто укупно 457 питања и 3 иницијативе.

²¹ У извјештајима са сједница одбора и комисија, а које имамо прилике пронаћи у стенограму, не истичу сви одбори и комисије потпуне показатеље, често се служе реченицом "сједници одбора је присуствовала већина чланова одбора".

²² Члан 104. Народни посланик има право и дужност да, у оквиру надлежности Народне скупштине, покрене иницијативу, даје приједлоге и поставља посланичка питања.

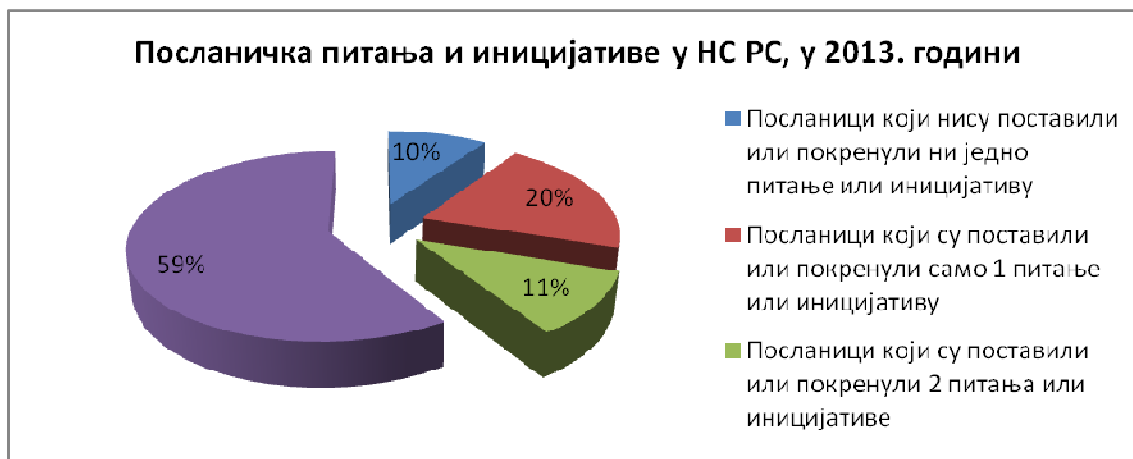
²³ Члан 258. На свакој редовној сједници Народне скупштине, у оквиру прве тачке дневног реда, народни посланици постављају усмена питања Влади из њене надлежности.

Осам народних посланика нису поставили ни једно посланичко питање у 2013. години.

Седамнаест посланика поставило је једно питање, у овом периоду.

Девет посланика поставило је два питања, у овом периоду.

Четрдесет девет посланика поставило је три и више питања, у овом периоду.

Графикон 21. Посланици веома активно учествују у овом сегменту рада НС РС

Највише посланичких питања, у посматраном периоду, поставили су посланици: Диана Чекић ПДП (39), Вукота Говедарица СДС (22), Бранислав Бореновић ПДП (19), Миладин Станић СДС (17), Бехзад Чиркин СДП БиХ (14), Срђан Мазалица СНСД (13), Васић Костадин СДС (12), Зоран Ђерић ПДП (11), Радмила Коцић-Ђуџић ДНС (8), Ненад Стевандић СДС (12), Љиљана Богдановић СДС (9), Савић Душица СНСД (9) и Предраг Глухаковић СП и ПУП (8). Само 13 посланика поставило је 42,4% свих постављених питања у НС РС, у 2013. године.

Ни једно питање, нису поставили посланици: Гаврило Бобар СНСД, Урош Гостић СНСД, Ненад Кесић СНСД, Горан Митровић СНСД, Петко Станојевић СНСД, Радмила Стојнић СНСД, Драго Тадић СНСД и Игор Радојичић²⁴ СНСД

ДИСКУСИЈЕ ПОСЛАНИКА

²⁴ Није уобичајено и технички је тешко изводљиво да предсједник НС РС који руководи сједницом, одржава ред по тачки дневног реда, поставља и посланичка питања.

На 9 редовних и 7 посебних одржаних сједница НС РС, у посматраном периоду, разматрана је 251 тачка дневног реда. Највећи број мјера је био предмет дискусије посланика, а може се рећи да је незнатан број мјера које су биле пред посланицима, прихваћено или усвојено без посланичке дискусије.

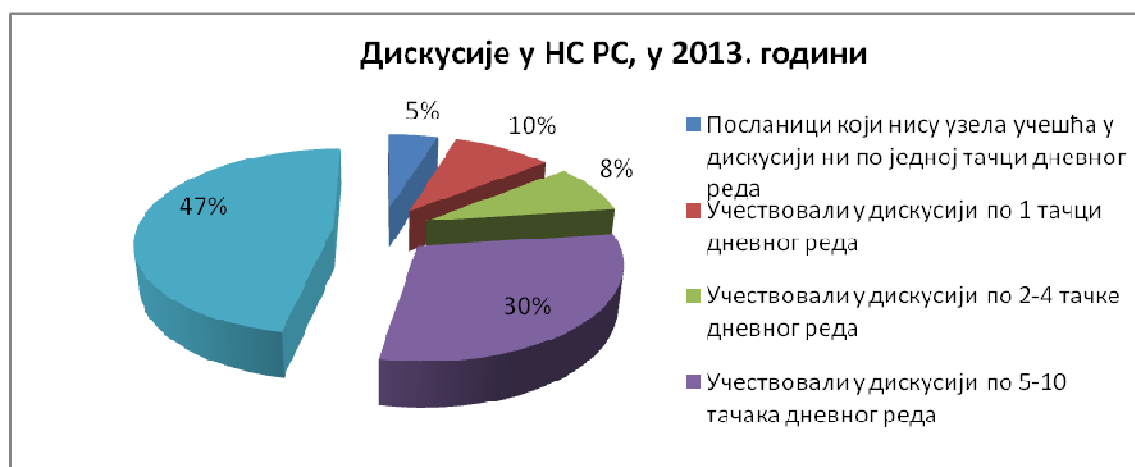
Четири(4) од 83 посланика НС РС нису, на скупштинским засједањима, дискутовали ни по једној тачци дневног реда, за првих 9 мјесеци ове године.

Осам (8) посланика Скупштине дискутовало је само по једној тачци дневног реда, у овом периоду.

Седам (7) посланика Скупштине дискутовало је по 2-4 тачке дневног реда, у овом периоду.

Двадесет три (25) посланика Скупштине дискутовало је по 5 до 10 тачака дневног реда, у овом периоду.

Тридесет девет (39) посланика Скупштине дискутовало је по више од 10 тачака дневног реда, у овом периоду.

Графикон 22. Дискусије су веома заступљене у дјеловању већине народних посланика

Посланици који су дискутовали по највећем броју тачака дневног реда и који су се највише истакли у раду на засједањима у посматраном периоду, су: Велимир Сакан ПДП (75)²⁵, Војислав Глигић НДП (71), Драган Чавић НДП (62), Срђан Мазалица СНСД (62), Слободан Поповић СДП БиХ (66), Миладин Станић СДС (51), Ненад Стевандић СДС (52), Костадин Васић СДС (49) и Мирослав Којић СДС (47). Значајан је и број посланика који су узели од 10 до 30 дискусија, њих 28 је у овом опсегу.

²⁵ У загради је број учешћа у дискусијама

С друге стране посланици Гаврило Бобар СНСД²⁶, Мирослав Краљевић СНСД, Вељко Марић СНСД, и Петко Станојевић²⁷ СНСД у посматраном периоду уопште нису узела учешћа у расправи ни по једној тачци дневног реда.

ЗАКОНОДАВНА АКТИВНОСТ ПОСЛАНИКА

Од посланика је у 2013. године, предложен један(1) закон. Закон о испитивању поријекла имовине је предложио шеф Клуба посланика СДС-а Вукота Говедарица. Закон који је у својој бити антикорупционашки је након велике полемике прихваћену нацрт крајем јануара 2013. године, након чега је упућен у стручну расправу. Закон је завршио свој парламентарни живот у 2013. години, када је од стране Законодавног одбора и Одбора за политички систем правосуде и управу одбачен као неуставан.

На тај начин ова иницијатива посланика Говедарице није успјела наћи пут до финализације.

²⁶ Посланик није користио ни могућност постављања посланичких питања у 2013. години

²⁷ Посланик није користио ни могућност постављања посланичких питања у 2013. години

ПРИМАЊА ПОСЛАНИКА

НС РС има 83 посланика, од којих је 49 професионализовало свој статус у скупштини, тј. имају статус запослених и примају пуну плату по овом основу.

То су:

Р.Б.	Списак посланика	Странка/Партија	Статус посланика
1.	Баштинац Никола	СНСД	Професионални
2.	Бобар Гаврило	СНСД	/
3.	Богдановић Ђиљана	СДС	Професионални
4.	Божих Ђежана	СДС	Професионални
5.	Бољановић Славко	СРС РС	/
6.	Бореновић Бранислав	ПДП	Професионални
7.	Бошковић Саша	СНСД	/
8.	Братић Сенад	СДА	Професионални
9.	Буквић Миодраг	СДС	/
10.	Васић Костадин	СДС	Професионални
11.	Вишковић Радован	СНСД	/
12.	Војводић Драган	СНСД	/
13.	Вуковић Радован	СНСД	Професионални
14.	Василић Споменко	СНСД	/
15.	Голијанин Александар	ПДП	Професионални
16.	Глигић Војислав	НДП	Професионални
17.	Говедарица Вукота	СДС	Професионални
18.	Гостић Урош	СНСД	/
19.	Гламочак Недељко	СДС	Професионални
20.	Глухаковић Предраг	СП и ПУП РС	Професионални
21.	Додик Сениша	СНСД	Професионални
22.	Дукић Гордана	СНСД	Професионални
23.	Далшашо- Лепир Александра	СНСД	Професионални
24.	Драгутиновић Остоја	СДС	Професионални

25.	Џувелековић Божо	ПДП	/
26.	Ђерић Зоран	ПДП	Професионални
27.	Ђурић Далибор	СНСД	Професионални
28.	Ђурић Гордана	СНСД	/
29.	Јокић Сњежана	СНСД	Професионални
30.	Јунгић Весна	СНСД	Професионални
31.	Јандрић Крсто	НДП	Професионални
32.	Јеринић Борис	СДС	/
33.	Јовановић Славица	Самостални посланик	Професионални
34.	Јовановић Светозар	СНСД	/
35.	Чавић Драган	НДП	Професионални
36.	Чекић Диана	ПДП	Професионални
37.	Чудић Саша	СП и ПУП РС	/
38.	Чиркин Бехзад	СДП БиХ	/
39.	Кесић Ненад	СНСД	/
40.	Лончаревић Горан	СНСД	/
41.	Краљевић Мирослав	СНСД	Професионални
42.	Кршић Младен	СДС	/
43.	Којић Мирослав	СДС	Професионални
44.	Којић Мирко	СНСД	Професионални
45.	Коцић Радмила	ДНС	Професионални
46.	Бањац Дарко	СДС	Професионални
47.	Лукић Славица	СНСД	/
48.	Марковић Обрен	СНСД	/
49.	Мазалица Срђан	СНСД	/
50.	Мирјанић Жељко	СНСД	Професионални
51.	Максимовић Златко	СДС	/
52.	Марић Ристо	СП и ПУП РС	Професионални
53.	Марић Вељко	СНСД	/
54.	Миркић Лазар	СДС	Професионални
55.	Митровић Горан	СНСД	Професионални

56.	Новаковић – Бурсаћ Сњежана	СНСД	/
57.	Павић Далибор	СНСД	/
58.	Пађен Миленко	СНСД	/
59.	Панић Ранкица	ДНС	Професионални
60.	Перишић Никола	СДС	Професионални
61.	Поповић Слободан	СДП БиХ	Професионални
62.	Пашић Радомир	СДС	Професионални
63.	Радојичић Игор	СНСД	Професионални
64.	Ристић Ивка	СНСД	Професионални
65.	Ковач Милан	СНСД	/
66.	Росић Предраг	ДНС	Професионални
67.	Сакан Велимир	ПДП	Професионални
68.	Салкић Рамиз	СДА	Професионални
69.	Стојановић Томица	СДС	/
70.	Савић Душица	СНСД	/
71.	Средић Светлана	ДНС	/
72.	Станић Миладин	СДС	Професионални
73.	Станојевић Петко	СНСД	Професионални
74.	Стевановић Споменка	ДНС	Професионални
75.	Стеванчевић Илија	СП и ПУП РС	Професионални
76.	Стевандић Ненад	СДС	/
77.	Стојнић Радмила	СНСД	/
78.	Шкребић Драгутин	НДП	Професионални
79.	Шврака Милан	ПДП	/
80.	Тадић Драго	СНСД	Професионални
81.	Таминџија Илија	СНСД	/
82.	Трнинић Неђо	ДНС	/
83.	Захировић Амир	СДП БиХ	Професионални

Табела 8. Статус посланика

Графикон 23. Скупштина има натполовичан број посланика у професионалном статусу

Пословник о раду НС РС даје могућност свим посланицима да се одреде према свом статусу, а то је дефинисано Чланом 109.

"Народни посланик од дана потврђивања мандата до дана утврђивања престанка мандата у Народној скупштини има право на новчана примања и друга права, у складу са прописима.

Народни посланици могу посланичку дужност обављати са или без заснивања радног односа у Народној скупштини.

Одлуку о заснивању радног односа народних посланика у Народној скупштини доноси Административна комисија."

За плате професионалних посланика, њих 49 у 2013. години, из буџета РС је издвојено 1.440.600,00 КМ, док је за 34 посланика који примају паушал издвојено 673.200,00 КМ. Укупно је само за плате и паушале у 2013. години, издвојено 2.113.800,00 КМ. Значајно је истаћи да су примања и значајно виша, постоје додаци на минули рад, регрес, накнаде за шефове клубова посланика, накнаде за председнике скупштинских радних тијела. Надамо се да ће ови подаци бити потпуни до годишњег извјештаја о раду НС РС.

НС РС има 23 радна тијела²⁸ у чијем раду учествује сви посланици (неки од њих су чланови више њих). У 2013. години, највише Извјештаја са сједница одбора је изнио Законодавни одбор- 105, а у склопу 24.,25.,26., 27. 28., 29., 30.,31. и 32. редовне сједнице, те 12., 13.,14. и 15., 16., 17. и 18. посебне сједнице Скупштине. Послије Законодавног одбора, Одбор за привреду је размотрио значајан број скупштинских материјала и поднио је 78 извјештаја на наведеним сједницама. Одбор за финансије и буџет је 61 пута извјестио посланике о предметним актима о којима се посланици требају изјаснити. Одбор за Европске интеграције и регионалну сарадњу је 47 пута на сједницама Скупштине био активан и подносио извјештај. Одбор за безбједност је то урадио 16 пута, Одбор за пољопривреду 25 пута. Одбор за заштиту животне средине је 19 пута предочио своје ставове посланицима у вези одређених скупштинских материјала. Одбор за локалну самоуправу је предочио 25 извјештаја посланицима. Посланицима је 16 извјештаја поднио Одбор за политички систем, 12 извјештаја су поднијели из Одбора за питање младих и Одбора једнаких могућности, 5 пута су извјештаје поднијели из Одбора за праћење стања у области ПИО, док је 6 извјештаја поднијели из Одбора за здравство, рад и социјалну политику , а из Одбора за науку и образовање поднешено је 11 извјештаја . Одбор за борачко-инвалидску заштиту је имао 9 извјештаја, Одбор за питање дјеце, омладине и спорта је имао 8 извјештаја. Одбор за представке је имао 5 извјештаја пред посланицима.

У 2013. години нису се састајали једино Анкетни одбор и Савјет националних мањина и нису имали обавеза према Скупштини у смислу разматрања скупштинских материјала. У склопу сједница, Комисија за избор и именовање је 11 пута износила своје акте пред посланике.

Обзиром да је смисао постојања скупштинских комисија у олакшавању, унапређењу и дизању ефикасност рада Скупштине, врло је интересантан и њихов однос. У том контексту први показатељ се тиче третмана комисијских ставова од стране Скупштине, а други представља обим мјера које комисије разматрају, а које се касније појављују на дневном реду НС РС.

²⁸ Радна тијела састављена од посланика чине 2 комисије и 21 одбор.

Када је однос НС РС према ставовима њених одбора и комисија у питању, видљиво је да се ставови ових тијела веома уважавају и не може се пронаћи да је Скупштина својим ставовима оборила ставове које су пред посланике износили одбори и комисије у НС РС.

ЗАКЉУЧЦИ И ПРЕПОРУКЕ

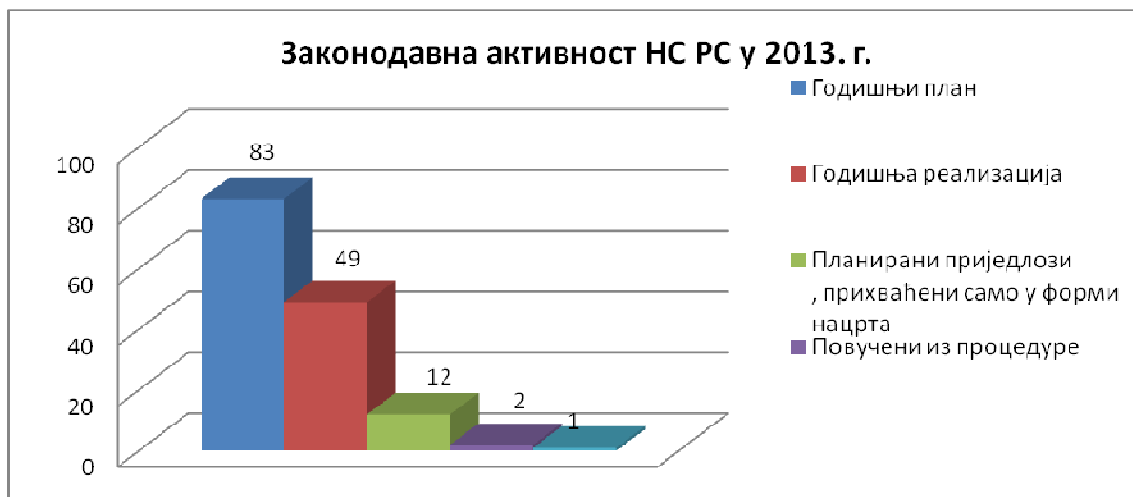
Закључци

- Скупштинска већина је у првом кварталу 2013. године, ускратила подршку Влади Александра Џомбића и подржала именовање нове Владе РС коју предводи Жељка Цвијановић
- НС РС је 2013. годину окончала са солидном, али непотпуном реализацијом сопственог плана,
- Посланици НС РС су у 2013. години, усвојили значајне законе који имају за циљ растерећење привреде и једноставније процедуре за регистрацију предузећа,
- Посланици су веома активно, постављали питања према Влади РС и користили своје право из Пословника,
- НС РС је усвојила Стратегију борбе против корупције, у исто вријеме, од стране два скупштинска одбора је одбачен Закон о испитивању поријекла имовине,
- НС РС је на вријеме усвојила Буџет и Економску политику за 2014. годину
- Скупштинска транспарентност је на задовољавајућем нивоу.

Препоруке

- Усвојити Програм рада институције,
- НС РС би требала радити на измјенама Пословника о раду и дефинисати термин за усвајање Програма рада институције,
- НС РС треба у години Општих избора обезбједити телевизијски пренос свих сједница НС РС, како би грађани били информисани без посредника о раду институција власти,
- НС РС треба усвојити Кодекс понашања народних посланика,
- НС РС треба одржавати већи број тематских сједница и више дана проводити на задједањима

ДОДАТАК 1 – РЕАЛИЗАЦИЈА ЗАКОНОДАВНОГ ДИЈЕЛА ПРОГРАМА

Графикон 24. Статус планираних закона након истека 2013. године

НС РС је у 2013. години, планирала укупно 83 закона. Након 12 мјесеци рада у 2013. години, НС РС је усвојила 49 планираних приједлога, а прихватила је 12 нацрта из Програма рада. Из скупштинске процедуре су повучена два закона. Један закон је оборен на скупштинским одборима.

Додатак 1а. Списак свих закона из Програма рада НС РС у 2013. години и њихов статус у периоду 01.01. до 31.12. 2013. године

РБ	Ток Закона које је НС РС планирала уз приказ усвојених закона	Предлагач	Датум утврђивања на Влади РС	Програмиран у НС РС/Навести квартал	Закон усвојен у НС РС(ДАТУМ)	Закон одбачен / повучен
1	Закон о органској производњи	Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства	Да- 93. редовна сједница Владе РС, одржана 06.12.2012. године (Приједлог)	Први	Да- 31.01.2013. године на 24. редовној сједници (Приједлог)	
2	Закон о измјенама и допунама Закона о превозу у друмском саобраћају Републике Српске	Министарство саобраћаја и веза	Да- 93. редовна сједница Владе РС, одржана 06.12.2012. године (Приједлог)	Први	Да- 31.01.2013. године на 24. редовној сједници (Приједлог)	
3	Закон о спречавању злостављања на раду	Министарство рада и борачко-инвалидске заштите	Да- 103. редовна сједница Владе РС, одржана 21.02.2013. године (Приједлог)	Први		19.03.2013. закон је скинут са дневног реда НС РС
4	Закон о обновљивим изворима енергије и ефикасној когенерацији	Министарство индустрије, енергетике и рударства	Да- 4. редовна сједница Владе РС, одржана 28.03.2013. године (Приједлог)	Први	Да- 23.04.2013. године на 26. редовној сједници (Приједлог)	
5	Закон о трезору	Министарство финансија	Да- 104. редовна сједница Владе РС, одржана 27.02.2013.	Први	Да- 21.03.2013. године на 25. редовној сједници (Приједлог)	

			године (Приједлог)			
6	Закон о Фонду за управљање некретнинама и потраживањима у власништву Републике Српске	Министарство финансија – Инвестиционо-развојна банка Републике Српске	Да- 104. редовна сједница Владе РС, одржана 27.02.2013. године (Приједлог)	Први	Да- 21.03.2013. године на 25. редовној сједници (Приједлог)	
7	Закон о Акцијском фонду Републике Српске	Министарство финансија – Инвестиционо-развојна банка Републике Српске	Да- 104. редовна сједница Владе РС, одржана 27.02.2013. године (Приједлог)	Први	Да- 21.03.2013. године на 25. редовној сједници (Приједлог)	
8	Закон о Фонду становања Републике Српске	Министарство финансија – Инвестиционо-развојна банка Републике Српске	Да- 104. редовна сједница Владе РС, одржана 27.02.2013. године (Приједлог)	Први	Да- 21.03.2013. године на 25. редовној сједници (Приједлог)	
9	Закон о измјенама Закона о Фонду за развој источног дијела Републике Српске	Министарство финансија – Инвестиционо-развојна банка Републике Српске	Да- 104. редовна сједница Владе РС, одржана 27.02.2013. године (Приједлог)	Први	Да- 21.03.2013. године на 25. редовној сједници (Приједлог)	
10	Закон о измјенама Закона о имовини и потраживањима којим управља Фонд за управљање некретнинама и	Министарство финансија – Инвестиционо-развојна банка Републике Српске	Да- 92. редовна сједница Владе РС, одржана 29.11.2012.	Први	Да- 31.01.2013. године на 24. редовној сједници	

	потраживањима Републике Српске		године (Нацрт)		(Нацрт)	
11	Закон о измјенама и допунама Закона о Инвестиционо-развојној банци Републике Српске	Министарство финансија – Инвестиционо-развојна банка Републике Српске	Да- 104. редовна сједница Владе РС, одржана 27.02.2013. године (Приједлог)	Први	Да- 21.03.2013. године на 25. редовној сједници (Приједлог)	
12	Закон о измјенама и допунама Закона о Фонду за реституцију Републике Српске	Министарство финансија – Инвестиционо-развојна банка Републике Српске	Да- 5. редовна сједница Владе РС, одржана 04.04.2013. године (Приједлог)	Први	Да- 23.04.2013. године на 26. редовној сједници (Приједлог)	
13	Закон о измјенама Закона о Фонду за развој и запошљавање Републике Српске	Министарство финансија – Инвестиционо-развојна банка Републике Српске	Да- 104. редовна сједница Владе РС, одржана 27.02.2013. године (Приједлог)	Први	Да- 21.03.2013. године на 25. редовној сједници (Приједлог)	
14	Закон о измјени и допуни Закона о приватизацији државног капитала у предузећима	Министарство финансија – Инвестиционо-развојна банка Републике Српске	Да- 104. редовна сједница Владе РС, одржана 27.02.2013. године (Приједлог)	Први	Да- 21.03.2013. године на 25. редовној сједници (Приједлог)	
15	Закон о развоју малих и средњих предузећа	Министарство индустрије, енергетике и рударства	Да- 8. редовна сједница Владе РС, одржана 24.04.2013.	Први	Да- 28.05.2013. године на 27. редовној сједници (Приједлог)	

			године (Приједлог)			
16	Закон о уређењу простора и грађењу	Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију	Да- 3. редовна сједница Владе РС, одржана 21.03.2013. године (Приједлог)	Први	Да- 24.04.2013. године на 26. редовној сједници (Приједлог)	
17	Закон о комуналној полицији	Министарство управе и локалне самоуправе	Да- 104. редовна сједница Владе РС, одржана 27.02.2013. године (Приједлог)	Први	Да- 21.03.2013. године на 25. редовној сједници (Приједлог)	
18	Закон о сточарству	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	/	Први	/	
19	Закон о нуспроизводима животињског поријекла који нису намјењени исхрани људи	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	Да- 13. редовна сједница Владе РС, одржана 29.05.2013. године (Приједлог)	Први	Да- 27.06.2013. године на 28. редовној сједници (Приједлог)	
20	Закон о Агенцији за банкарство Републике Српске	Министарство финансија	Да- 12. редовна сједница Владе РС, одржана 23.05.2013. године	Први	Да- 27.06.2013. године на 28. редовној сједници (Приједлог)	

			(Приједлог)			
21	Закон о финансијском управљању и контроли у јавном сектору Републике Српске	Министарство финансија	/	Први	/	
22	Закон о измјенама и допунама Закона о здравственој заштити	Министарство здравља и социјалне заштите	/	Први	/	
23	Закон о измјенама и допунама Закона о судовима Републике Српске	Министарство правде	Да- 27. редовна сједница Владе РС, одржана 18.09.2013. године (Приједлог)	Први	Да- 27.03.2013. године на 25. редовној сједници (Нацрт)	
24	Закон о измјенама и допунама Закона о шумама	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	Да- 11. редовна сједница Владе РС, одржана 15.05.2013. године (Приједлог)	Први	Да- 27.06.2013. године на 28. редовној сједници (Приједлог)	
25	Закон о измјенама и допунама Кривичног закона Републике Српске	Министарство правде	Да- 18. редовна сједница Владе РС, одржана 03.07.2013. године (Приједлог)	Први	Да- 17.07.2013. године на 29. редовној сједници (Приједлог)	
26	Закон о измјенама и допунама Закона о парничном поступку Републике Српске	Министарство правде	Да- 15. редовна сједница Владе РС, одржана	Први	Да- 27.06.2013. године на 28. редовној сједници	

			13.06.2013. године (Приједлог)		(Приједлог)	
27	Закон о измјенама и допунама Закона о ловству	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	Да- 11. редовна сједница Владе РС, одржана 15.05.2013. године (Приједлог)	Први	Да- 28.05.2013. године на 27. редовној сједници (Приједлог)	
28	Закон о енергетској ефикасности	Министарство индустрије, енергетике и рударства	Да- 13. редовна сједница Владе РС, одржана 29.05.2013. године (Приједлог)	Други	Да- 27.06.2013. године на 28. редовној сједници (Приједлог)	
29	Закон о измјенама и допунама Закона о приватизацији државних стана	Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију	Да- 16. редовна сједница Владе РС, одржана 20.06.2013. године (Приједлог)	Други	Да- 17.07.2013. године на 29. редовној сједници (Приједлог)	
30	Закон о храни	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	/	Други	/	
31	Закон о начину измирења пореског дуга Републике Српске	Министарство финансија	Да- 17. редовна сједница Владе РС, одржана 26.06.2013. године	Други	Да- 17.07.2013. године на 29. редовној сједници (Приједлог)	

			(Приједлог)			
32	Закон о измјенама и допунама Закона о пореском поступку Републике Српске	Министарство финансија	Да- 17. редовна сједница Владе РС, одржана 26.06.2013. године (Приједлог)	Други	Да- 17.07.2013. године на 29. редовној сједници (Приједлог)	
33	Закон о измјенама и допунама Закона о тржишту хартија од вриједности	Министарство финансија	Да- 13. редовна сједница Владе РС, одржана 29.05.2013. године (Приједлог)	Други	Да- 27.06.2013. године на 28. редовној сједници (Приједлог)	
34	Закон о концесијама	Министарство индустрије, енергетике и рударства	Да- 14. редовна сједница Владе РС, одржана 07.06.2013. године (Приједлог)	Други	Да- 27.06.2013. године на 28. редовној сједници (Приједлог)	
35	Закон о измјенама и допунама Закона о туризму	Министарство трговине и туризма	Да- 18. редовна сједница Владе РС, одржана 03.07.2013. године (Приједлог)	Други	Да- 17.07.2013. године на 29. редовној сједници (Приједлог)	

36	Закон о измјенама и допунама Закона о угоститељству	Министарство трговине и туризма	Да- 18. редовна сједница Владе РС, одржана 03.07.2013. године (Приједлог)	Други	Да- 17.07.2013. године на 29. редовној сједници (Приједлог)	
37	Закон о измјенама и допунама Закона о волонтирању	Министарство породице, омладине и спорта	Да- 27. редовна сједница Владе РС, одржана 18.09.2013. године (Приједлог)	Други	Да- 03.10.2013. године на 30. редовној сједници (Приједлог)	
38	Закон о измјенама и допунама Закона о преузимању акционарских друштава	Министарство финансија	Да- 13. редовна сједница Владе РС, одржана 29.05.2013. године (Приједлог)	Други	Да- 27.06.2013. године на 28. редовној сједници (Приједлог)	
39	Закон о јединственом систему за мултилатералне компензације	Министарство финансија	Да- 21. радно-консултативна сједница Владе РС, одржана 15.11.2013. године (Нацрт)	Други	Да- 28.11.2013. године на 32. редовној сједници (Нацрт)	
40	Закон о измјенама и допунама Закона о заштити и поступању са дјецом и малољетницима у кривичном поступку	Министарство правде	Да- 15. редовна сједница Владе РС, одржана 13.06.2013. године	Други	Да- 27.06.2013. године на 28. редовној сједници (Приједлог)	

			(Приједлог)			
41	Закон о измјенама и допунама Закона о матичним књигама	Министарство управе и локалне самоуправе	Да- 5. редовна сједница Владе РС, одржана 04.04.2013. године (Приједлог)	Други	Да- 23.04.2013. године на 26. редовној сједници (Приједлог)	
42	Закон о јавним путевима	Министарство саобраћаја и веза	Да- 27. редовна сједница Владе РС, одржана 18.09.2013. године (Приједлог)	Други	Да- 03.10.2013. године на 30. редовној сједници (Приједлог)	
43	Закон о евиденцијама и статистичким истраживањима у области здравствене заштите	Министарство здравља и социјалне заштите	/	Други	/	
44	Закон о измјенама и допунама Закона о извршењу кривичних санкција	Министарство правде	Да- 28. редовна сједница Владе РС, одржана 26.09.2013. године (Приједлог)	Други	Да- 31.10.2013. године на 28. редовној сједници (Приједлог)	
45	Закон о измјенама и допунама Закона о извршном поступку	Министарство правде	Да- 15. редовна сједница Владе РС, одржана 13.06.2013. године (Приједлог)	Други	Да- 17.07.2013. године на 29. редовној сједници (Приједлог)	

46	Закон о финансирању послова премјера и оснивања катастра непокретности	Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове	/	Други	/	
47	Закон о накнадама за коришћење података и пружање услуга Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове	Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове	/	Други	/	
48	Закон о измјенама и допунама Закона о експропријацији	Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове	Да- 23. редовна сједница Владе РС, одржана 21.08.2013. године (Нацрт)	Други	Да-09.10.2013. године, на 30. редовној сједници (Нацрт)	
49	Закон о измјенама и допунама Закона о високом образовању	Министарство просвјете и културе	Да-36. редовна сједница Владе РС, одржана 13.11.2013. године (Приједлог)	Други	Да- 27.11.2013. године на 32. редовној сједници (Приједлог)	
50	Закон о измјенама и допунама Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске	Министарство управе и локалне самоуправе	Да- 8. редовна сједница Владе РС, одржана 24.04.2013. године (Приједлог)	Други		Скинут са дневног реда 27. редовне сједнице од стране предлагача
51	Закон о фискалној одговорности	Министарство финансија	/	Други	/	

52	Закон о обавезама и правима изабраних лица	Административна комисија Народне скупштине Републике Српске	/	Други	/	
53	Закон о испитивању поријекла имовине	Вукота О. Говедарица, народни посланик	/	Други	/	Одбачен као неуставан од стране Законодавног одбора и Одбора заправосуђе у НС РС у материјалима за 30. сједницу НС РС
	Закон о измјенама и допунама Закона о локалној самоуправи	Министарство управе и локалне самоуправе	Да- 31. редовна сједница Владе РС, одржана 18.10.2013. године (Приједлог)	Други	Да- 31.10.2013. године на 31. редовној сједници (Приједлог)	
55	Закон о услугама	Министарство за економске односе и регионалну сарадњу	Да- 21. редовна сједница Владе РС, одржана 22.07.2013. године (Приједлог)	Трећи	Да- 03.10.2013. године на 30. редовној сједници (Приједлог)	
	Закон о жичарама	Министарство саобраћаја и веза	Да- 36. редовна сједница Владе РС, одржана 13.11.2013.	Трећи	Да- 27.11.2013. године на 30. редовној сједници (Приједлог)	

			године (Приједлог)			
	Закон о измјенама/допунама Закона о остваривању права на накнаду материјалне и нематеријалне штете настале у периоду ратних дејстава од 20. маја 1992. до 19. јуна 1996. године	Министарство финансија		Трећи		
58	Закон о измјенама и допунама Закона о банкама Републике Српске	Министарство финансија	Да- 13. редовна сједница Владе РС, одржана 29.05.2013. године (Приједлог)	Трећи	Да- 27.06.2013. године на 28. редовној сједници (Приједлог)	
59	Закон о измјенама и допунама Закона о нотарима	Министарство правде	Да- 41. редовна сједница Владе РС, одржана 18.12.2013. године (Приједлог)	Трећи	Да- 17.07.2013. године на 29. редовној сједници (Нацрт)	
60	Закон о здравственом осигурању	Министарство здравља и социјалне заштите		Трећи		
61	Закон о прекршајима Републике Српске	Министарство правде		Трећи		

62	Закон о измјенама и допунама Закона о бесплатној правној помоћи	Министарство правде	Да- 27. редовна сједница Владе РС, одржана 18.09.2013. године (Приједлог)	Трећи	Да- 03.10.2013. године на 30. редовној сједници (Приједлог)	
63	Закон о измјенама и допунама Закона о привредним друштвима	Министарство индустрије, енергетике и рударства	Да- 17. редовна сједница Владе РС, одржана 26.06.2013. године (Приједлог)	Трећи	Да- 17.07.2013. године на 29. редовној сједници (Приједлог)	
64	Закон о измјенама и допунама Закона о инвестиционим фондовима	Министарство финансија	Да- 38. редовна сједница Владе РС, одржана 02.12.2013. године (Приједлог)	Трећи	Да- 27.06.2013. године на 28. редовној сједници (Нацрт)	
65	Закон о измјенама и допунама Закона о девизном пословању	Министарство финансија	Да- 28. редовна сједница Владе РС, одржана 26.09.2013. године (Нацрт)	Трећи	Да- 06.11.2013. године на 31. редовној сједници (Нацрт)	
66	Закон о геолошким истраживањима	Министарство индустрије, енергетике и рударства	Да- 36. редовна сједница Владе РС, одржана 13.11.2013. године (Приједлог)	Четврти	Да- 27.11.2013. године на 32. редовној сједници (Приједлог)	

67	Закон о измјенама и допунама Закона о трговини	Министарство трговине и туризма	Да- 18. редовна сједница Владе РС, одржана 03.07.2013. године (Приједлог)	Четврти	Да- 17.07.2013. године на 29. редовној сједници (Приједлог)	
68	Закон о библиотечкој дјелатности	Министарство просвјете и културе	Да- 30. редовна сједница Владе РС, одржана 08.10.2013. године (Нацрт)	Четврти	/	
69	Закон о управљању отпадом	Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију	Да- 36. редовна сједница Владе РС, одржана 13.11.2013. године (Приједлог)	Четврти	Да- 27.11.2013. године на 32. редовној сједници (Приједлог)	
70	Закон о полицијским службеницима	Министарство унутрашњих послова	Да- 35. редовна сједница Владе РС, одржана 08.11.2013. године (Нацрт)	Четврти	Да- 27.11.2013. године на 32. редовној сједници (Нацрт)	
71	Закон о обавезним осигурањима у саобраћају	Министарство финансија		Четврти		
72	Закон о заштити жртава тортуре	Министарство рада и борачко-инвалидске		Четврти		

		заштите				
73	Закон о измјенама и допунама Закона о основном образовању и васпитању	Министарство просвјете и културе	Да- 36. редовна сједница Владе РС, одржана 13.11.2013. године (Нацрт)	Четврти	Да- 02.12.2013. године на 32. редовној сједници (Нацрт)	
74	Закон о измјенама и допунама Закона о средњем образовању и васпитању	Министарство просвјете и културе	Да- 36. редовна сједница Владе РС, одржана 13.11.2013. године (Нацрт)	Четврти	Да- 02.12.2013. године на 32. редовној сједници (Нацрт)	
75	Закон о измјенама и допунама Закона о научно-истраживачкој дјелатности и технолошком развоју	Министарство науке и технологије	Да- 42. редовна сједница Владе РС, одржана 26.12.2013. године (Нацрт)	Четврти	/	
76	Закон о заштити природе	Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију	Да- 43. редовна сједница Владе РС, одржана 31.12.2013. године (Приједлог)	Четврти	Да- 31.10.2013. године на 31. редовној сједници (Нацрт)	
77	Буџет Републике Српске за 2014. годину	Министарство финансија	Да-5. посебна сједница Владе РС, одржана	Четврти	Да- 08.12.2013. године, на 18. посебној сједници НС	

			30.11.2013. године (Приједлог)		РС (Приједлог)	
78	Закон о извршењу буџета Републике Српске за 2014. годину	Министарство финансија	Да-5. посебна сједница Владе РС, одржана 30.11.2013. године (Приједлог)	Четврти	Да- 08.12.2013. године, на 18. посебној сједници НС РС (Приједлог)	
79	Закон о раду	Министарство рада и борачко-инвалидске заштите	/		/	
80	Закон о измјенама и допунама Закона о статусу функционера у јединицама локалне самоуправе	Министарство управе и локалне самоуправе	Да- 31. редовна сједница Владе РС, одржана 18.10.2013. године (Приједлог)	Четврти	Да- 31.10.2013. године на 31. редовној сједници (Приједлог)	
81	Закон о запосленима у јединицама локалне самоуправе	Министарство управе и локалне самоуправе	/	Четврти	/	
82.	Закон о ревизији јавног сектора Републике Српске	Министарство финансија	Да-31. редовна сједница Владе РС, одржана 18.10.2013. године (Нацрт)	Четврти	Да- 06.11.2013. године на 31. редовној сједници (Нацрт)	
83.	Закон о статусу изабраних лица у периоду 1992- 1996. година	Министарство управе и	/	Четврти	/	

		локалне самоуправе				
--	--	--------------------	--	--	--	--

Табела 5. Сви планирани закони у НС РС и њихов статус по истеку 2013. године

Додатак 16. Списак свих непланираних закона усвојених у првих 9 мјесеци 2013. године

РБ	Ток Закона које је НС РС усвојила до 30.06.2013.године	Предлагач	Датум утврђивања на Влади РС	Програмиран у НС РС/Навести квартал	Закон усвојен у НС РС(ДАТУМ И ФОРМА)	Закон одбачен / повучен
1	Закон о остваривању права на старосну пензију професионалних војних лица- хитни поступак	Министарство рада и борачко-инвалидске заштите	15.03.2013. године, на 1. редовној сједници Владе РС- Приједлог	/	21.03.2013. године (П) на 25. редовној сједници НС РС	
2.	Закон о измјенама и допунама Закона о унутрашњем дугу РС- хитни поступак	Министарство финансија	27.02.2013. године, на 104. редовној сједници Владе РС- Приједлог	/	21.03.2013. године (П) на 25. редовној сједници НС РС	
3.	Закон о регистрацији пословних субјеката у Републици Српској	Министарство правде	03.07.2013. године, на 18. редовној сједници Владе РС- Приједлог	/	17.07.2013. године (П) на 29. редовној сједници	
4.	Закон о класификацији дјелатности	Министарство финансија	20.06.2013. године, на 16. редовној сједници Владе РС- Приједлог	/	17.07.2013. године (П) на 29. редовној сједници	
5.	Закон о измјени Закона о страним улагањима	Министарство за економске односе и регионалну сарадњу	20.06.2013. године, на 16. редовној сједници Владе РС- Приједлог	/	17.07.2013. године (П) на 29. редовној сједници	
6.	Закон о измјени Закона о електронском потпису	Министарство науке и технологије	03.07.2013. године, на 18. редовној сједници Владе РС- Приједлог	/	17.07.2013. године (П) на 29. редовној сједници	
7.	Закон о измјенама и допунама	Министарство	26.06.2013. године,		17.07.2013. године	

	Закон о Агенцији за посредничке, информатичке и финансијске услуге	финансија	на 17. редовној сједници Владе РС-Приједлог		(П) на 29. редовној сједници	
8.	Закон о измјенама и допунама Закона о административним таксама	Министарство финансија	26.06.2013. године, на 17. редовној сједници Владе РС-Приједлог		17.07.2013. године (П) на 29. редовној сједници	
9.	Закон о измјенама и допунама Закона о судским таксама	Министарство правде	03.07.2013. године, на 18. редовној сједници Владе РС-Приједлог		17.07.2013. године (П) на 29. редовној сједници	
10.	Закон о измјенама и допунама Закона о занатско-предузетничкој дјелатности	Министарство индустрије, енергетике и рударства	03.07.2013. године, на 18. редовној сједници Владе РС-Приједлог		17.07.2013. године (П) на 29. редовној сједници	
11.	Закон о измјенама Закона о приватизацији пословних зграда, пословних просторија и гаража	Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију	20.06.2013. године, на 16. редовној сједници Владе РС-Приједлог		17.07.2013. године (П) на 29. редовној сједници	
12.	Закон о измјенама и допунама Закона о гробљима и погребној дјелатности	Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију	20.06.2013. године, на 16. редовној сједници Владе РС-Приједлог		18.07.2013. године (П) на 29. редовној сједници	
13.	Закон о амнестији за недопуштено држање минско-експлозивних средстава и оружја у Републици Српској- хитни поступак	Министарство унутрашњих послова	07.06.2013. године, на 14. редовној сједници Владе РС-Приједлог		17.07.2013. године(П) на 29. редовној сједници	
14.	Закон о измјенама и допунама Закона о унутрашњем дугу РС-хитни поступак	Министарство финансија	07.06.2013. године, на 14. редовној сједници Владе РС- (Приједлог)		27.06.2013. године(П) на 28. редовној сједници	
15.	Закон о Академији наука и умјетности РС	Министарство науке и технологије	08.11.2013. године, на 35. редовној сједници Владе РС		27.11.2013. године (П), на 32. редовној сједници	
16.	Закон о техничким прописима РС	Министарство индустрије,	08.10.2013. године, на 30. редовној		31.10.2013. године (П) на 30. редовној	

		енергетике и рударства	сједници Владе РС (Нацрт)		сједници	
17.	Закон о измјенама и допунама Закона о Радио- телевизији Републике Српске	Министарство саобраћаја и веза	18.09.2013. године, на 27. редовној сједници Владе РС (Приједлог)		03.10.2013. године (П) на 30. редовној сједници	
18.	Закон о измјенама и допунама Закона о пензијско-инвалидском осигурању	Министарство рада и борачко- инвалидске заштите	16.09.2013., године, на 17. радно- консултативној сједници Владе РС (Приједлог)		19.09.2013. године(П) на 16. посебној сједници	
19.	Закон о измјенама и допунама Закона о заштити од насиља у породици	Министарство породице, омладине и спорта	08.11.2013. године, на 35. редовној сједници Владе РС(Приједлог)		27.11.2013. године (П) на 32. редовној сједници	
20.	Закон о звањима који се стичу завршетком високог образовања	Министарство просвјете и културе	03.10.2013. године, На 28. редовној сједници Владе РС		31.10.2013. године (Н), на 30. редовној сједници	
21.	Закон о измјенама и допуни Закона о адвокатури	Министарство правде	02.12.2013. године, на 38. редовној сједници (Приједлог)		31.10.2013. године (Н), на 30. редовној сједници	
22.	Закон о измјенама Закона о порезу на доходак- хитни поступак	Министарство финансија	30.11.2013. године, на 5. посебној сједници (Приједлог)		08.11.2013. године (П), на 18. посебној сједници	
23.	Закон о измјенама и допунама Закона о обновљивим изворима енергије и ефикасној когенерацији- хитни поступак	Министарство индустрије, енергетике и рударства	08.11.2013. године, на 35. редовној сједници Владе РС (Приједлог)		26.11.2013. године (П), на 32. редовној сједници	
24.	Закон о измјенама и допунама Закона о тржишту хартија од вриједности- хитни поступак	Министарство финансија	13.11.2013. године, на 36. редовној сједници Владе РС (Приједлог)		26.11.2013. године (П), на 32. редовној сједници	

Табела 6. Усвојени непланирани закони у 2013. години

ДОДАТАК 2 – РАДНА ТИЈЕЛА НС РС

Комисија за избор и именовање
1. Радован Вуковић СНСД- председник комисије
2. Миодраг Буквић СДС- члан комисије
3. Радован Вишковић СНСД- члан комисије
4. Весна Јунгић СНСД- члан комисије
5. Рамиз Салкић СДА- члан комисије
6. Неђо Трнинић ДНС- члан комисије
7. Вукота Говедарица СДС- члан комисије
8. Александар Голијанин ПДП- члан комисије

Административна комисија
1. Споменка Стевановић ДНС- председник комисије
2. Сенад Братић СДА- члан комисије
3. Гордана Дукић СНСД- члан комисије
4. Далибор Ђурић СНСД- члан комисије
5. Мирко Којић СНСД- члан комисије
6. Радомир Пашић СДС- члан комисије
7. Диана Чекић ППД- члан комисије
8. Дарко Бањац СДС- члан комисије
9. Синиша Додик СНСД- члан комисије

Одбор за финансије и буџет
1. Урош Гостић СНСД- председник одбора
2. Амир Захировић СДП БиХ- члан одбора
3. Лазар Миркић СДС- члан одбора
4. Радмила Стојнић СНСД- члан одбора
5. Саша Чудић СП и ПУП- члан одбора
6. Гаврило Бобар СНСД- члан одбора
7. Љиљана Богдановић СДС- члан одбора
8. Обрен Марковић СНСД- члан одбора
9. Бранислав Бореновић ПДП- члан одбора

Законодавни одбор
1. Жељко Мирјанић СНСД- председник одбора
2. Споменко Василић СНСД- члан одбора
3. Светозар Јовановић СНСД- члан одбора
4. Сњежана Јокић СНСД- члан одбора
5. Мирослав Којић СДС- члан одбора
6. Славица Лукић СНСД- члан одбора
7. Радомир Пашић СДС- члан одбора
8. Предраг Глухаковић СП и ПУП- члан одбора
9. Александар Голијанин ПДП- члан одбора

Одбор за политички систем, правосуђе и управу
1. Војислав Глигић НДП- председник одбора
2. Саша Бошковић СНСД- члан одбора
3. Костадин Васић СДС- члан одбора
4. Недељко Гламочак СДС- члан одбора
5. Далибор Павић СНСД- члан одбора
6. Илија Стеванчевић СП и ПУП- члан одбора
7. Никола Баштинац СНСД- члан одбора
8. Обрен Марковић- члан одбора
9. Крсто Јандрић- члан одбора

Одбор за безбједност
1. Ненад Стевандић СДС- председник одбора
2. Недељко Гламочак СДС- члан одбора
3. Зоран Ђерић ПДП- члан одбора
4. Мирослав Краљевић СНСД- члан одбора
5. Драго Тадић СНСД- члан одбора
6. Предраг Глухаковић СП и ПУП- члан одбора

Одбор за заштиту права избјеглица, расељених лица и повратника
1. Костадин Васић СДС- председник одбора
2. Саша Бошковић СНСД - члан одбора
3. Сенад Братић СДА- члан одбора
4. Далибор Павић СНСД- члан одбора
5. Предраг Росић ДНС- члан одбора
6. Илија Таминџија СНСД- члан одбора
7. Драгутин Шкребић НДП- члан одбора

Одбор за представке, приједлога и друштвени надзор
1. Радомир Пашић СДС- председник одбора
2. Костадин Васић СДС - члан одбора
3. Ранкица Панић ДНС- члан одбора
4. Душица Савић СНСД- члан одбора
5. Петко Станојевић СНСД- члан одбора
6. Бехзад Чиркин СДП БиХ- члан одбора
7. Војислав Глигић НДП- члан одбора

Одбор једнаких могућности
1. Ивка Ристић СНСД- председник одбора
2. Сњежана Божић СДС - члан одбора
3. Александра Далшашо- Лепир СНСД- члан одбора
4. Ранкица Панић ДНС- члан одбора
5. Душица Савић СНСД- члан одбора
6. Диана Чекић ПДП- члан одбора
7. Дарко Бањац СДС- члан одбора

Одбор за заштиту животне средине
1. Весна Јунгић СНСД- председник одбора
2. Остоја Драгутиновић СДС - члан одбора
3. Далибор Ђурић СНСД- члан одбора
4. Славица Јовановић самостални посланик- члан одбора
5. Радмила Коцић ДНС- члан одбора
6. Никола Перишић СДС- члан одбора

7. Петко Станојевић СНСД- члан одбора
8. Милан Шврака ПДП- члан одбора
9. Горан Лончаревић СНСД- члан одбора

Одбор за уставна питања
1. Игор Радојичић СНСД- председник одбора
2. Недељко Гламочак СДС - члан одбора
3. Амир Захировић СДП БиХ- члан одбора
4. Сњежана Јокић СНСД- члан одбора
5. Жељко Мирјанић СНСД- члан одбора
6. Душица Савић СНСД - члан одбора
7. Споменка Стевановић ДНС- члан одбора
8. Вукота Говедарица СДС- члан одбора

Одбор за праћење стања у области пензијско - инвалидског осигурања
1. Предраг Глухаковић СП и ПУП- председник одбора
2. Споменко Василић СНСД - члан одбора
3. Остоја Драгутиновић СДС- члан одбора
4. Миленко Пађен СНСД- члан одбора
5. Илија Стеванчевић СП и ПУП- члан одбора
6. Томица Стојановић СДС - члан одбора
7. Милан Шврака ПДП- члан одбора
8. Вукота Говедарица СДС- члан одбора

Одбор за борачко- инвалидску заштиту
1. Свјетлана Средић ДНС- председник одбора
2. Светозар Јовановић СНСД - члан одбора
3. Мирослав Којић СДС- члан одбора
4. Мирослав Краљевић СНСД- члан одбора
5. Петко Станојевић СНСД- члан одбора
6. Драго Тадић СНСД - члан одбора
7. Божо Џувелековић ПДП- члан одбора

Одбор за образовање, науку, културу и информисање
1. Гордана Дукић СНСД- предсједник одбора
2. Сњежана Божић СДС - члан одбора
3. Сенад Братић СДА- члан одбора
4. Славица Јовановић самостални посланик- члан одбора
5. Срђан Мазалица СНСД- члан одбора
6. Никола Перишић СДС - члан одбора
7. Свјетлана Средић ДНС- члан одбора
8. Велимир Сакан ПДП- члан одбора
9. Синиша Додик СНСД- члан одбора

Одбор за здравство, рад и социјалну политику
1. Златко Максимовић СДС - предсједник одбора
2. Споменко Василић СНСД - члан одбора
3. Драган Војводић СНСД- члан одбора
4. Вељко Марић СНСД- члан одбора
5. Миленко Пађен СНСД- члан одбора
6. Предраг Росић ДНС - члан одбора
7. Ненад Стевандић СДС- члан одбора
8. Славко Бољановић СРС- члан одбора
9. Крсто Јандрић НДП- члан одбора

Одбор за питања дјеце, младих и спорта
1. Никола Баштинац СНСД- предсједник одбора
2. Александра Далшашо- Лепир СНСД - члан одбора
3. Далибор Ђурић СНСД - члан одбора
4. Амир Захировић СДП БиХ - члан одбора
5. Борис Јеринић СДС- члан одбора
6. Диана Чекић ПДП - члан одбора
7. Саша Чудић СП и ПУП- члан одбора

Одбор за пољопривреду, шумарство и водопривреду
1. Гордана Ђурић СНСД- председник одбора
2. Ненад Кесић СНСД - члан одбора
3. Ристо Марић СП и ПУП - члан одбора
4. Горан Митровић СНСД - члан одбора
5. Рамиз Салкић СДА- члан одбора
6. Миладин Станић СДС - члан одбора
7. Божо Џувелековић ПДП- члан одбора

Одбор за европске интеграције и регионалну сарадњу
1. Бранислав Бореновић ПДП - председник одбора
2. Александра Далшашо - Лепир СНСД - члан одбора
3. Гордана Ђурић СНСД - члан одбора
4. Борис Јеринић СДС - члан одбора
5. Радмила Коцић ДНС- члан одбора
6. Срђан Мазалица СНСД - члан одбора
7. Слободан Поповић СДП БиХ- члан одбора

Одбор за ревизију
1. Велимир Сакан ПДП - председник одбора
2. Урош Гостић СНСД - члан одбора
3. Светозар Јовановић СНСД - члан одбора
4. Младен Кршић СДС - члан одбора
5. Ивка Ристић СНСД- члан одбора
6. Радмила Стојнић СНСД - члан одбора
7. Неђо Трнинић ДНС- члан одбора
8. Љиљана Богдановић СДС- члан одбора

Одбор за трговину и туризам
1. Бехзад Чиркин СДП БиХ - председник одбора
2. Радован Вуковић СНСД - члан одбора
3. Горан Митровић СНСД - члан одбора
4. Никола Перишић СДС - члан одбора
5. Илија Таминџија СНСД- члан одбора
6. Горан Лончаревић СНСД - члан одбора
7. Драган Чавић НДП- члан одбора

8. Љиљана Богдановић СДС- члан одбора

Одбор за привреду

1. Младен Кршић СДС - председник одбора
2. Саша Бошковић СНСД - члан одбора
3. Радован Вишковић СНСД - члан одбора
4. Зоран Ђерић ПДП - члан одбора
5. Ненад Кесић СНСД- члан одбора
6. Славица Лукић СНСД - члан одбора
7. Лазар Миркић СДС- члан одбора
8. Неђо Трнинић ДНС- члан одбора
9. Драгутин Шкребић НДП- члан одбора

Одбор за локалну самоуправу

1. Мирко Којић СНСД - председник одбора
2. Ристо Марић СП и ПУП - члан одбора
3. Горан Митровић СНСД - члан одбора
4. Томица Стојановић СДС - члан одбора
5. Радмила Стојнић СНСД- члан одбора
6. Драго Тадић СНСД - члан одбора
7. Дарко Бањац СДС- члан одбора
8. Славко Бољановић СРС- члан одбора

Анкетни одбор

1. Ненад Стевандић СДС - председник одбора
2. Мирко Којић СНСД - члан одбора
3. Младен Кршић СДС - члан одбора
4. Илија Стеванчевић СП и ПУП - члан одбора
5. Обрен Марковић СНСД- члан одбора

ДОДАТАК 3 – БУЏЕТ РС

НС РС је усвојила Буџет на вријеме, 04. децембра 2012. године, а заједно са овим актом је усвојена и Економска политика за 2013. годину.

Након што је Влада РС први пут озбиљније подигла ниво пројигцираних и реализованих буџетских средстава 2008. године (након продаје Телекома), у наредне 3 године, буџет је доживио стагнацију, континуирано се задржавајући на износу од 1,6 милијарди КМ. Онда је у октобру 2011. године дошло до повећања буџета за 150 милиона КМ, по хитном поступку, због измјена одређених законских рјешења и немогућности да се у раније зацртаним оквирима испоштују све буџетске ставке. Намет привреди раније усвојеним законима о доприносима и порезима на лични доходак грађана довело је и до већег пуњења буџета. Буџет за 2012. годину је увећан у односу на Ребаланс из 2011. године за 50 милиона КМ, а та средства су се очекивала из повећан пореске одговорности правних и физичких субјеката у РС. Ребалансом је буџет смањен за 15 милиона КМ и реализован је на крају 2012. године у износу милијарду и 810 милиона КМ.

Ипак, буџет већ дуго и у самом образложењу из Министарства финансија нема развојни карактер, намјена му је постала да се оствари реализација и да сви буџетски корисници буду материјално испоштовани, како се не би стварала одређена социјална незадовољства која знају бити и сигнал да је одређена политика изгубила повјерење.

ИЗНОСИ БУЏЕТА У ПЕРИОДУ 2007.- 2012. ГОДИНА (ИЗНОС ЈЕ ИЗРАЖЕН У ДОМАЋОЈ ВАЛУТИ)						
2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
1.25 милијарди КМ	1.575 милијарди КМ	1.6 милијарди КМ	1.6 милијарди КМ	1.6 милијарди КМ Ребаланс- 1.75 милијарди КМ	1.825 милијарди КМ Ребаланс- 1.810 милијарди КМ	1.945 милијарди КМ Ребаланс- 1.945 милијарди КМ

Табела 10. Кретање буџетских пројекција Владе континуитета

Буџет за 2013. годину је увећан у односу на Ребаланс из 2012. године за 135 милиона КМ, а та средства су се очекивала из транши ММФ-а.

Знаци великих проблема у стабилности и одржавању буџета су већ дуго предмет скупштинских расправа. Два су потпуно опречна става, док из владајућих партија долазе све неубједљивија објашњења да не постоје превелики проблеми у буџетским токовима, опозиција користи сваку прилику да истакне како Влада континуитета уз подршку скупштинске већине не ради добро и домаћински и да су грађани због лоших политика власти у веома тешкој ситуацији.

Цитираћемо шта је министар финансија Зоран Тегелтија рекао у уводној ријечи поводом усвајања буџета за 2013. годину :

"Макроекономски амбијент у коме је креиран буџет за 2013. годину је значајно лошији од онога из 2012. године. Глобална економија је и даље нестабилна и рањива, привредни раст је спорији него у 2010. години и 2011. години. Све мјере које су провођене у циљу убрзавања привредног раста и рјешавања дужничке кризе још увијек нису дале очекиване резултате".

Министар је у уводној ријечи потврдио да се РС налази у дужничкој кризи.

Како су на усвајање буџета 04. децембра 2012. године гледали посланици из опозиционог СДС-а и како су они видјели повећање буџета покушаћемо кратко представити кроз излагање народног посланика Љиљане Богдановић, кроз преношење дијела дискусије која је забиљежена стенограмом са 11. посебне сједнице.

"Ја ћу се сада мало дотаћи приходовне стране, наравно проћи ћу кроз сав овај буџет за 2013. годину.

Када погледамо приходовну страну буџету видимо да је повећање буџета 7% значи са милијарду и 810 на милијарду и 945 милиона и онда као у свакој јакој Републици у јакој економији мислимо добро је, ево иде благостање, ево биће много боље у овој него у претходне двије године када смо имали врло лоше показатеље. Међутим, запитам се и како је дошло до овог повећања буџета, кад ево два дана смо расправљали о економској политици РС за 2013. годину, гледали параметре из 2012. и видјели да имамо пад бруто домаћег производа, да имамо пад индустријске производње за 4,6%, да имамо пад извоза за 4,7%, да имамо раст незапослености и да је та цифра сада преко 155.000 незапослених, да учешће јавног

дуга расте, да нажалост у РС присутан одлив становништва, да немамо властитих акумулација и инвестиција и тако даље и тако даље, да не говоримо о дефициту, спољном дугу и тако даље, а од једном имамо повећање буџета.

Међутим, када пажљиво анализирамо видимо шта је разлог тог повећање буџета. Имамо један мали проценат од 2% повећан индиректни приходи, значи приходи које добијамо од Управе за индиректно опорезивање и ја се искрено надам да ће они бити остврени у 2013. години, јер овим рестрективним мјерама које је Влад предложила очито је да ће се јавна потрошња смањити да неће бити оволико прихода и од индиректних пореза.

Непорески приходи показују тенденцију пада, то је и логично када гледам ове макроекономске показатеље и логично да они не могу да буду повећани, али основни разлог повећања овог буџета су примици од кредита и видимо да сте у овој години планирали да узмете 111 милиона новог кредита и то повећање од буџета од 135 милиона је у право резултата овог кључног повећања буџета од кредита и видимо имамо још ових двадесетак милиона од индиректних пореза, па кажемо па хајде добро је. Међутим, када се осврнемо на расходовну страну видимо да ми ове године морамо да вратимо 464 милиона дуга кредита, а прошле године је то било 317 милиона и 534, значи имамо вратити више дуга него што смо повећали буџет у овој години, наравно да морамо, да Влад мора да крене у ове своје рецесионе мјере које су наравно посљедица овакве ситуације и она нам је јасно зашто имамо штрајкове упозорења и зашто је Влада управо кренула са овим рестрективним мјерама према јавном сектору наравно, јер реални сектор није се једноставно више могао ни дирати".

Да проблемима нема краја говори и усвајање Буџета РС за 2013. годину, када је Савез синдиката свој став изразио протестима, док је положај радника све тежи и неизвјеснији. Након што смо дали информације о Буџету и Економској политици за 2012. годину, сада ћемо представити шта су о овим актима рекли представници неких од интересних група у РС.

РАНКА МИШИЋ

Гдине предсједниче НС, даме и господо народни посланици, предсједниче Владе РС, министри у Влади РС,

Изненађењима никада краја, нисам тражила да будем прва, тражила са да будем задња, бар некад да се уважи то што у мушком свијету једној жени јако тешко.

Али ево, хвала лијепо, што сте дали прилику да кажемо, шта јесу ставови Савеза синдиката РС.

Оно што је изненадило нас, као врло одговорног социјалног партнера, у свим овим годинама или боље рећи у задњих десет година, то је, да по први пут, ова два кључна документа су донесена а да се о њима социјални партнери или један од социјалних партнера није изјашњавао, односно нису вођени разговори, нити преговори, што јесте обавеза, што сте обавеза у РС, кад је у питању трипатитни социјални дијалог.

Све оно што смо предложили као резултат потреба радника у РС, без обзира да ли раде у реалном сектору, или у јавном службама нити један од наших приједлога, није ушао у састав овог документа, који је за нас толико важан.

И наравно, тренутак у коме се доноси ова два документа, је изузетно тежак, у вријеме тешке економске кризе, у вријеме када сви релеватни параметри падају, једино што расте јесте задужење, једино што расте јесте оно што не може донијети нпоредак, нити зауставити ово тешко стање.

Ми смо као синдикат фокусирали неколико битних елемената, онај који је најважнији и цијеним да то мишљење сви у овој сали дијелимо, то је стопа незапослености.

У овом тренутку, стопа незапослености је кључ за рјешавање онога што се зове економска криза, никако штедња, развој, стварање нових вриједности, је пут да се заустав пад, да се прави корак напријед. Међутим, креатори овог документа су изабрали нешто друго, нешто што је комотније и лагодније. А то је режи.

Штедња, оно што искуство свих радничких организација, у Европи, окружењу, јесте не, мјерама штедње, преко леђа радника. Не. И ми свој глас смо дигли, поруку коју желим да вам пренесем у име оних који су окарактерисани коа неко ко је добио десет плата, па није ваљда да ми желимо да градимо амбијент, у коме за рад, кад добијете плату, да је то привилегија, или још горе гријех. Па није ваљда да ми желимо да они који имају мале плате сведемо на јо шмање, а оне који су имали плате у висни просјечне, сведемо према онима који су имали још мање. Ваљда сви стремимо ка горе, да смо жељели да приближимо једни другима, а не да раздвојимо једне од других. Па ко ће да купи то што произведемо? Па ко ће да уплати за пензионере у Фонд? Па ко ће да издвоји за борачка права? Гдје ћемо да нађемо тај новац? Има га, ми ћемо рећи гдје ћете га наћи? Да не режете преко оних који ни једними својим поступком нису допринијели да морамо резати на овакав начин?

Шта смо жељели у Економској политици? Жељели смо да Влада РС издвоји 10 милиона Завод за запошљавање нових 10 милиона, и тих 20 милиона да се утроши за запошљавање оне категорије, које је жртва лоше приватизације и људи који су остали без посла, не зато што су лоши радници, него што су имали лошу управљачку структуру. То је она категорија која жестко оптерећује Заво за запошљавање, односно има их превише. То су мајстори, ВКВ, КВ, ССС, и полуквалификовани. Морамо бити искрени и рећи да наш реални сектор, управо такву радну снагу треба. Не, софтифицирану, технологију, нажалост ми то немамо, тако да пројекат запошљавања ВСС није дао очекиване резултате, немамо толико локланих заједница, немамо толико администрације, односно столица тамо гдје би могли те људе смјестити и није гријех да млади људи траже посао, гдје ће добро зазградити и имати добре услове. Да не буде забуне. Зато мислимо да тих 20 милиона да треба директније да буде постицај привреди РС, оваквој каква јесте, да имају плаћеног радника годину дана, а да његова обавеза као послодавца буде да тај радник има уговор и недодређено вријеме и да даље дијели судбину тог предузећа. То је конкретна мјера, није то 20 милиона које бацамо, то је 20 милиона које је отишло у производњу, неком омогућило, зато што има посла, да има радну снагу бесплатну и да занавља и ствара услове да иде напријед. Није прихваћено.

Тражили смо од Владе РС да се коначно подвуче црта. Да се више, тешко изабрати праву ријеч, али ево, да немамо различите погледе, на оно што се зове реални сектор, да ставимо на сто оно што имамо, било да су то јавна предузећа, била да су то приватизована предузећа, била да су то приватна предузећа, све на сто, то би се некако звало реиндустријализација, односно да видимо шта то имамо, гдје има ефекта улагати. Па ако треба штедјети, улагаћемо тамо гдје ће се оплодити. А не, да смо годинама из буџета, па и ми смо били дио те приче да смо са послодавцима, да смо тражили помоћ, нажалост на крају се десио стечај, на крају се десило оно што радници морају да трпе а нису криви.

Зато смо тражили од Владе РС, дајте ако, треба, три дана, пет, десет, дајте да направимо, тај ренгенски снимак и да видимо коме из буџета треба дати. Па нећемо давати тамо гдје ћемо за годину дана, поново повлачити стечај. То је бачен новац, ко има право да баца новац? За нека предузећа боље би било да су дате плате радницима, да буду код куће и раде оно парче земље него његовом послодавцу, који је упропастио предузеће, али су тако кажњени добри послодавци којих има у РС, и којима треба заиста помоћи. Ни то није прошло.

Тражили смо такође, да у том ренгенском снимку наше привреде, у коју се сви тако кунемо, уреде неке ствари које су болне али морају да се ураде, па нека су то

јавна предузећа, па не може неко управљати јавним предузећима, калемити дугове, да у јавном предузећу радник не може овјерити здравствену књижицу. Па куда то идемо?

Тражили смо, на крају крајева, да се донесе и створе услови, да дугови који се не могу наплатити а који сметају предузећу претворе у акције, ма шта то значило али да држава буде неко ко своја потраживања претвара у акције. Тражили смо да се нека дуговања просто отпишу, камату или нешто друго, рекли су ми стручњаци, нема отписивања, да нема, али дајте, хоћемо ли причати са ПУ има преко милион ненаплаћених обавеза, ви знате 700 милиона нећемо никада наплатити. Шта то значи? Ко је крив што тих 700 милиона нећемо никада наплатити? Хоће ли ико да одговара за то? Не нико. И тражили смо да идемо на мултилатералну екомпензацију, на начин, да тај круг дуговања доведемо у стање подношљиво, ни то није прихваћено.

Прихваћено је нешто и то врло накардно, рекли смо зауставити сваку врсту запошљавања у јавном сектору РС и на нивоу БиХ, а у случају потребе запошљавања, на свим нивоима вратити, односно вршити прерасподјелу.....(није уклопљено)...како је то написано у Економској политици није одговор на наш захтјев.

Тражили смо од Владе да у потпуности све обавезе које су везане за социјално збрињавање радника у Републици Српској бар за последње двије године буду фокусирани одређен новац у буџету како би се тим људима омогућило да остваре елементарна радничка уставом загарантована права, стало је на 13 милиона и то је сасвим недовољно.

Тражили смо такође да се кроз одговарајућа законска рјешења гарантује (вријеме) ја вас молим ако могу добити, тражили смо дакле да се у послодавачкој структури тамо гдје се на очиглед свих нас пљачкају радници и држава донесу законска рјешења којима ће такви послодавци несавјесни гарантовати својом имовином и није то ништа ново, то је у региону такође познато.

Тражили смо такође да се одложи доношење Закона о раду, јер нико из пословне заједнице није рекао разлоге, синоћ сам чула један каже хоћемо европске стандарде, па господо послодавци Европа не познаје неисплаћену плату, Европа не познаје неуплаћивање пореза и доприноса држави. Ми не бранимо овај закон што је добар, него бранимо зато што је слједећи много лошији против радника. Нисмо ми, не живимо на Марсу за разлику од неких, живимо овдје и стојимо чврсто ногама на земљу (хвала) ми имамо проблеме, завршићу, да смо тражили да се у име оних 6.891 који су рекли "не", а било их је из реалног сектора и јавних радника овим документима, тражили смо да говоримо о буџету, нисте нам одобрили да говоримо о буџету, говорићемо испред зграде Скупштине нашим члановима и рећи оно што смо имали као

поруку вама (хвала) жао ми је што по први пут нисмо добили прилику као законом утврђен социјални партнер кажемо оно што јесте порука грађана, не оваквој економској политици и не оваквом буџету.

Од вас тражимо да оно што смо предложили буде саставни дио политике, то тражимо од Владе, а што се тиче буџета, о томе ћемо напољу, шта можемо.

Толико.

ПРЕДСЈЕДНИК РАДОЈИЧИЋ

Хвала г-ђо Мишић. Савез сандиката је уважен гост у овој Народној скупштини, али Народна скупштина кроз Колегиј уредује радом, вријеме трајања дискусије је 10 минута и за народне посланике, па и за госте и није тачно да Колегиј није одобрио, вама је одобрено обраћање једно на сједници Народне скупштине на којем сте могли говорити и о буџету и о економској политици, а ваша је ствар била шта је дискусија, према томе немојте јавности пласирати нетачну информацију.

Сљедећа је Конфедерација синдиката, г-дин Обрад Белензада. Изволите.

ОБРАД БЕЛЕНЗАДА

Хвала г-дине предсједнице, народни посланици, чланови Владе,

Искористићу ову прилику и обратити вам се у неколико минута како би вам поново указао на поједине дијелове Економске политике Републике Српске, иако бих волио данас да смо прије извршили анализу прошле Економске политике и видјели гдје шта се фали, шта се није могло урадити, шта се урадило, па онда радили ову.

Овај пут учинићу то конкретно са анализом и у односу на документ, приједлог промјене индустријске политике који је предложило Удружење послодаваца металне индустрије, синдикат металаца и рудара и Конфедерација синдиката и кога је званично подржао и Одбор за привреду у Народној скупштини, а незванично скоро сви овдје који сједе, али без обзира на усмену подршку коју сте душно давали, већина ставки из нашег приједлога није прихваћена иако је јавност тај документ јасно рекла, да би

његова примјена допринијела изласку из лошег привредног стања у коме се налазимо, не, на неке ћу подсјетити.

Као једна од мјера предложили смо потребу реприватизације уз обавезно претходну израду елабората оправданости ревитализације по сваком конкретном предузећу и прибављање одговарајућег мишљења на елаборат од стране надлежне институције; оснивање фонда за реструктурирање и развој који би био подршка реструктурирању и развоју реприватизованих привредних друштава који ће уз повољне кредитне услове и уз комбинацију са одређеним другим подстицајним средствима омогућити стварање предуслова за њихово успјешну приватизацију, односно продају државног капитала.

Почетни капитал фонда могао би се обезбједити из средстава ИРБ-а, економско развојна компонента Развојног програма Републике Српске, а који би се увећавао са дијелом средстава од продаје државног капитала реприватизованих привредних друштава. На овај начин потпомогнуте фирме настале би јаке и модерне, модернизоване, те као такве би биле носиоци развоја и кооперације на одређеним просторима РС-а.

У новим реструктурираним предузећима задржати само програме који се уз брза иновирања могу упустити у тржишну утакмицу на свјетском тржишту проблем је којим се напусте реструктурирање предузећа повјерити малим предузећима и са њима успоставити кооперантске односе што се своди на стимулисање предузетништва.

И даље заступамо становиште да најбитнија јавна предузећа Електропривреда, Шуме, Жељезнице, Поште и тако даље морају и даље остати у већинском државном власништву, јер мислимо као такве могу најбоље испуњавати своју намјену постојања.

Донијети одговарајуће прописе којим ће се омогућити реструктурирање привредних друштава који имају шансу за наставак пословања и развој, а дошле су у тешкоће и пријети им стечај.

Програм реструктурирања био обухватио производно – програмско организационо кадровско и тржишно и финансијско реструктурирање које би израдило и донијело привредно друштво и о коме би се изјаснили већи, односно значајни повјериоци.

Предузећа која искажу губитак требало би обавезати да израде програм консолидације у првој четвртини, почетком године, те исти доставе Влади, уколико Влада позитивно оцијени програме, обезбједила би се финансијска средства за

збрињавање вишка радника чиме би се допринијело рјешавању социјале из предузећа прије стечаја и како би се избјегао стечај.

Повјериоци би једнократно одгодили наплату обавеза на период од најмање три године. Драго ми је што овакве ставове подржава и Савез синдиката. Истеком периода консолидације у случају позитивног пословања потраживања би се претворила у акције предузећа, чиме не би био отежан даљи рад предузећа.

Просто речено, подвлачење црте, чист рачун, нови старт. Ако и то не успије, не помогне, те се оствари негативно пословање у периоду провођења програма консолидације неминован је стечај.

Стварање повољнијег привредног амбијента, хитно књижење земљишта у вланснштву предузећа, а не по 2-3 године, смањење оптерећења привреде по основу такси и накнада, укинути накнаде везане за укупан приход предузећа, укинути порезе и доприносе на регрес, топли оброк и теренски додатак, увести исплату минималне плате до 15-тог у мјесецу, а остатак обрачунати и са порезима и доприносима исплатити до краја мјесеца да и држава мало сачека, донијети закон којим би се створили услови да сваки пословни подухват буде сигуран гдје би се плаћало на вријеме и гдје би се извршавали судски налози, укинути камате на репрограме, увести камате на неисплаћене плате, јер мислимд а у том периоду радници губе јер ако се не исплати два – три мјесеца плату, он плати камате веће на не знам ако има кредите, ако има струја, вода и све остало, онда његова плата није она која је била него је мања сигурно за 20%.

Са декларативне подршке нереалних обећања према малим и средњим предузећима прећи на конкретне облике подршке јер их сада само гушимо бројним таксама, порезима, доприносима, бројним баријерама те тако присиљавамо на рад на црно и у обиму који је потребан за пуко преживљавање радника.

Оваква опредјељења подразумјевала би да се са социјалних проблема уопште пређе на рјешавање привредних, те да се у односу на административне послове почне фаворизовати производни рад. Смањење јавне потрошње и стављање исте у реалне оквире, ако већ говоримо о стандардима европским онда би добро било подсјетити да постоје европски стандарди на колико становника треба имати чиновника, да ли ми то имамо, имамо вјероватно више куд и камо. Већа улога локалне заједнице за развој и запошљавање на својој територији. Плате у ванпривреди везивати за плате у привреди, и овдје да будем јасан није синдикати конфедерације тражили смањење плата, ми смо мислили да ћемо стићи ми ове горе, али везивање плата ванпривреде за плате у привреди мислимо да има смисла јер би онда сви ипак имали осјећај да

зависимо од привреде. Здравствено осигурање радника мора бити неутуђиво, не може бити условљено плаћањем послодаваца, обзиром да је дио бруто плате радника.

Завршио бих ово кратко излагање констатацијом да иако свим институцијама у РС које имају утицаја на стварање приједлога документа Економске политике РС за 2013. годину био главни адут акценат на стварању повољног привредног амбијента чије постојање би имало утицај на многе ствари наведене у економској политици.

Читајући овај документ не може се добити такав дојам, нема смањења пореза и доприноса, укидање на укупан приход, а ни новац који се улаже у привреду, мјере које ће спроводити према овом документу нису довољне да учинимо корак напријед у привреди. Све нам се чини да ће ускоро радници у привреди постати институционално социјална категорија пе ће се дознаке у износу од 254 милиона КМ морати знатно повећати, а онда бојим се доћи ћемо у ситуацију да нестене привреде.

Свјетска економска криза јесте крива, али није крива у Пољској, Словачкој и да не набрајам неке земље, јер су се окренуле раду и привреди, а нису нечем другом и мислим да би добро било можда тај дио слиједити тих земаља како су оне изишле из ове ситуације.

И рећи ћу само двије реченице око овога буџета, мислим да треба више пара за брињавање вишка радника, социјално брињавање пардон и да треба у том наћи и контекст да се неки радници или помогну нека предузећа да и технолошки вишак одређенм помогнемо ако ништа повезивање на стаж, боље је помоћи половину у технолошком вишку, него чекати стечај и помагати свима.

И на крају можемо ли направити финансијски систем да знамо гдје настају паре и гдје нестају и да то се може пратити и онда мислим да би стање било другачије.

Хвала.

ПРЕДСЈЕДНИК РАДОЈИЧИЋ

Хвала г-дине Белензада.

Предсједник Привредне коморе Републике Српске, Борко Ђурић, у име Привредне коморе.

БОРКО ЂУРИЋ

Поштовани г-дине предсједнице Народне скупштине, предсједнице Владе Републике Српске, уважени народни посланици, чланови Владе, даме и господа,

Захваљујем се на пруженој прилици да у име Привредне коморе Републике Српске кажем нешто о овом врло важном документу.

Анализирајући показатеље привредних кретања Републике Српске видљиво је да се тренд негативних кретања пословања и даље наставља. Према овим показатељима негативна стопа раста индустријске производње за период од 9 мјесеци текуће године износи 4,6%, а поред тога остварена је и мања стопа извоза уз истовремени раст увоза што доводи до смањења покривености увоза – извозом.

Забилежена је и негативна стопа раста кварталног бруто домаћег производа од 0,3% за период од 6 мјесеци текуће године.

Ови подаци указују да основи циљеви економске политике РС за 2012. годину позитиван привредни раст, смањење незапослености и друго нису остварени, а вјерујемо да су неке од мјера које смо тада предлагали усвојене, растерећење привреде, враћање неопорезивог дијела дохотка и друге, односно да су бар реализоване све мјере које су усвојене и уграђене данас би показатељи привредних кретања Републике Српске били знатно повољнији.

Неке од мјера пословне заједнице РС уграђене су у економску политику РС за 2012. годину, али нису реализоване, односно нису адекватно реализоване као што су доношење новог закона о раду, благовремена реализација подстицајних мјера, реформа јавне управе, укидање фискалних и парафискалних намета и тако даље.

Током годне смо у више наврата, па и на тематској сједници Владе РС и УО Привредне коморе Републике Српске указивали на тешке услове привређивања. Све наведено даје нам за право и додатно нас обавезује да укажемо на чињеницу да се морају креирати мјере за превазилажење негативних трендова у привреди Републике Српске, а с циљем како очувања домаће привреде, која је све мање конкурентна у односу на друге, тако и постојећих радних мјеста.

Посебно наглашавамо потребу доношења одређених секторских политика и креирање мјера подршке тим политикама у циљу реиндустријализације привреде Републике Српске, а прије свега подизања конкурентности сектора пољопривреде и сектора прерађивачке индустрије.

Сада поново у приједлогу мјера економске политике за 2013. годину у дијелу који се односи на постављене циљеве налази се позитивни привредни раст, очување радних мјеста фискална стабилност и тако редом. Имајући у виду стање економије земаља из окружења и ЕУ с којим наша привреда има највећи обим робне размјене те чињеницу да се сва негативна кретања у тим економијама директно одражавају на нашу привреду која је и мала и неразвијена, не можемо, а да се не забринемо за оно што нас чека у години која је пред нама, а које ће према свим прогнозама бити у знаку још веће кризе него претходне године.

Поставља се у вези с тим логично питање како у таквим условима остварити позитиван привредни раст када опада заинтересованост за привредним дјелатностима, расте великвудност, расте незапосленост, расте задуженост привреде, пада нето обртни капитал, пада конкурентност, дакле биљеже се негативни трендови поготово у свим показатељима. С обзиром да су могућности државе врло скромне у погледу финансијске подршке кроз повећане подстицаје, остаје један једини начин, а то је што је могуће виши степен активирања расположивих природних ресурса употребом постојећих и подизање нових капацитета, креирањем одговарајућих политика и мјера за њихово провођење, мада остаје упитно да ли је то могуће без додатног свјежег капитала.

Које су то политике и које мјере, јесу ли јасно дефинисане и истакнуте у овом документу?

У неким другим околностима ово би можда и било довољно, али у кризном времену у којем живимо и горем које очекујемо морамо бити јаснији и одређенији у дефинисању политика и мјера за њихово провођење.

Ми имамо ову и овакву привреду мало и неразвијену, уништену пропалу, незаштићену са потпуно отвореним тржиштем, али наша је и морамо све учинити да буде другачија.

Ми то морамо, иако нисам сигуран да то сви баш најбоље разумијемо и хоћемо, приликом недавно одржане јавне расправе о преднацрту овог документа привредници су се изјаснили и изнијели су низ примједби и приједлога од којих су само неки уважени, дубоко свјесни чињенице да сви приједлози не могу наћи своје мјесто у документу, ипак изостали су неки који би сигурно допринијели реализацији зацртаних циљева.

Мјере штедње су наишле на пуну подршку привредника иако бисмо били много задовољнији да су наши приједлози уважени 2008. године када смо указивали на неodrживост енормног повећања плата буџетских потрошача у односу на плате

запослених у реалном сектору. Желим да нагласим да је у међувремену било неколико нових повећања и оптерећења на привреду, али ни то није било довољно и сада смо ту гдје јесмо.

Нисмо ми срећни због предвиђеног смањења плата, али то је у овом моменту неминовност имајући у виду укупне могућности које су на располагању. Прихватимо то као реалност и окренимо се тражењу рационалних рјешења и излазак из ове ситуације.

Да би се што прије изашло из ових проблема неопходно је у свим сегментима друштва окренути се подршци и привредном развоју дајући допринос и побољшање амбијента за привређивање и стварању услова за проширење обима производње, подизање конкурентности и активности, повећање запослености као предуслова за повећање плата и постизање животног стандарда у цјелини.

Реализација већ започетих крупних инфраструктурних објеката, као и оних чија је реализација извјесна у краткорочном периоду представљају значајан сегмент укупне привредне активности и битно ће утицати на висину БДП-а али као такви не доприносе смањењу спољно-трговинског дефицита који је још увијек изузетно висок. По том питању, рјешења треба тражити кроз повећање извоза, субституцију увоза домаћим производима, а што је опет могуће постићи већом подршком у прерађивачкој индустрији као и примарној производњи у цјелини.

Планирани подстицаји у пољопривреди, подстицаји извозу, подстицаји и запошљавање и друге мјере зацртане овим документом су потребне, али не и довољне да се омогући већи замах и постигну већи резултати, с обзиром да постоје велике могућности у области пољопривредно – прехранбене индустрије издвајају се значајна средства за подстицај пољопривреде, што наравно треба и повећавати, инсистирамо да се посвети већа пажња и да већи значај стварању услова за формирање јаких робних резерви са оном улогом коју као такве могле преузети у случајевима прихватања тржних вишкова и ли значајних поремећаја на тржишту.

Честе климатске непогоде доводе до великих штета у пољопривреди, а с тим и поремећаја на тржишту, што за собом повлачи штетне посљедице које се ланчано генеришу, а благовременим интервенцијама из робних резерви биле би знатно умањене, чиме би ефекти датих подстицаја били већи.

Неопходно је више пажње посветити заштити домаћег производа и домаће производње, уз фаворизовање домаћих производа гдје год је то могуће, а нарочито за потребе јавног сектора, а то је могуће на врло једноставан начин: домаћа храна и пиће у кухињама и ресторанима јавних установа болница, школа и тако даље, домаћи намјештај у школама, канцеларијама, домаћа одјећа, обућа и тако даље и томе слично.

Зашто лук из Кине, кромпир и паприка из Шпаније, ако могу из Лијевча и Семберије, кад је наше боље и здравије, а наше је. Тврдим да пуно тога можемо направити и по квалитету и по дизајну једнако или боље од онога што се увози. Примјера ради ако не можемо направити ренген апарат можемо болнички кревет зашто би то увозили из Италије или Турске.

Уз благовремено планиране потребе искористити расположиве, а када је то оправдано развити и нове капацитете, ако се ради о дугорочним и континуираним потребама за одређеним производима.

Оно што би обезбједило већу покретљивост тржишта рада и веће шансе за запошљавање односи се на доношење новог закона о раду уз примјену најбољих рјешења којим се у вишем степену уравнотежују и гарантују права и обавезе и послодаваца и радника. (вријеме)

Је ли могу кратко само? (врло кратко) Хвала. Неопходно је провести реформу јавне управе у смислу повећања ефикасности и ефективности као и степена одговорности за преузете обавезе што је било предвиђено мјерама економске политике за 2012. године али није реализовано, реформисати школство у складу са реалним потребама и одређеним стандардима.

Поред наведеног неопходно је изнаћи могућност смањења оптерећења на привреду кроз поново увођење неопорезивог дијела плата, смањење пореза и доприноса нарочито кроз смањење и укидање низа парафискалних намета који у знатној мјери оптерећују привреду.

Једна од конкретних мјера која би дала позитивне ефекте по више основа била би укидање фискализације за занатске радње, фризерске салоне мале трговачке радње и слично, јер је велики број њих престао да ради увођењем фискалних каса, а неки су прешли у сиву зону. Није то занемариво, ради се о неколико хиљада таквих радњи, а то значи бар толико хиљада радних мјеста.

На крају да закључим, више посвећености привреди са јасно дефинисаним мјерема и њиховим досљедним провођењем.

Хвала на пажњи.

Анализа Центра за истраживање и студије ГЕА је дала многобројне и стручне одговоре и о буџету за 2013. годину и о Економској политици за 2013. годину:

"Неповољна макроекономска кретања у 2012. години, неизвјесно окружење у 2013. години те повећано издвајање за сервисирање спољног дуга, кључна су ограничења која су утицала на

висину и структуру буџета за 2013. годину. Буџет, односно мјере Економске политике нуде потенцијално два побољшања у јавним финансијама Републике Српске - заустављање тренда раста јавног сектора и поправљање структуре јавних расхода.

Буџетом Републике Српске за 2013. годину планиран је буџетски суфицит у износу од 100 милиона. Отплата дугова већа је од износа новог задуживања чиме се наставља консолидовање буџета. Међутим, средства повучена 2009. и 2010. како би били амортизовани удари глобалне кризе, доспијевају на враћање у ситуацији када се економија не само није приближила стопама раста из периода прије кризе већ када се не може очекивати иоле значајнији економски раст. Повећањем износа потребног за сервисирање јавног дуга настављен је тренд смањења расположивих средстава/фискалног простора. Од укупних буџетских средстава у износу 1,945 милијарди КМ, издаци за отплату дугова износе 463,8 милион КМ. Иако се укупан оквир буџета повећао за 7% у односу на 2012. годину или за 135 милиона КМ, износ расположивих средстава за буџетску потрошњу смањио се за 11 милиона КМ.

Поред пораста удјела издатака за отплату дугова са 17,5% у 2012. години на више од 23% у 2013. години, удео укупних текућих расхода смањује се за 3% у поређењу са буџетом за претходну годину. Укупни приходи смањују се за приближно 21 милион КМ, доминантно као посљедица очекиваног смањења прихода од давања права на експлоатацију природних ресурса те очекиваног смањења пореза на добит. Планирано је повећање прихода од индиректних пореза за 2% и коришћење 50 милиона КМ примитака од нефинансијске имовине (Електропреноса БиХ). Суочена са смањеним фискалним простором, Влада РС је предложила оправдане мјере смањења плата у јавном сектору. Предложено смањење плата у распону од 10-35% и укидање одређених агенција требало би да доведу до смањења издвајања за бруто плате у износу већем од 56,5 милион КМ, а што би довело до смањења релативног удјела издатака на плате у односу на укупна буџетска средства са 39% на 33%. Међутим, смањење плата не треба гледати само као једнократну мјеру уштеде већ прилику да се систематски смањи премија коју тренутно има посао у јавном у односу на приватни сектор. Два момента могу бити посебно опасна у спровођењу смањења плата: својеврсна ураниловка- линеарно смањење плата према коефицијентима, којим се ризикује да се изгуби најбољи кадар из јавне службе и враћање плата на претходни ниво послје 31.12.2013. године у случају повећања прихода или притиска синдиката. Влади сугеришемо да изврши ревизију оптималног броја запослених у јавном сектору те да у транспарентој процедури прилагоди овај број дугорочним фискалним капацитетима и потребама Републике Српске. Чини се да би транспарентост овог процеса могла бити критична за придобијање јавног мњења у ситуацији неизвјесних преговора са социјалним партнерима.

Економска политика је добра у оној мјери у којој ће довести до позитивних кретања на тржишту рада. Смањење плата у јавном сектору треба посматрати у контексту највећег проблема Републике Српске - високе стопе незапослености односно ниске стопе запослености, дефинисане као однос броја запослених лица према радно способном становништву. У поређењу са земљама ЕУ и сусједним земљама уочљива је веома ниска стопа запослености радно способног становништва. Подаци за 2012. годину су још поразнији:

стопа запослености додатно се смањила за 0,8 процентних поена и сада износи 35,3%.

Најаве поправљања пословног окружења су добродошле. Међутим, сматрамо да Влада треба уважити констатације Свјетске банке о висини стопа доприноса и оптерећења рада. Наравно, евентуално смањење оптерећења рада мора бити праћено како реформама ванбуџетских фондова тако и евентуалним повећањем прихода из оних извора који немају негативне ефекте по кретање на тржишту рада. У овом контексту сматрамо шири обухват предвиђен измјенама и допунама Закона о доприносима исправним коракком.

Предвиђене јавне инвестиције могу бити покретач раста, али и довести до повећања задужености. Економска политика за 2013. годину позива се на Нацрт програма јавних инвестиција за период 2013 - 2015. године, према којем је планом имплементације предвиђен износ од 742 милиона КМ за 2013. годину или више од 8% бруто друштвеног производа, односно приближно 607 милиона КМ у 2014. години. Наведено је да су извори финансирања углавном инострани (81%), већим дијелом кредитни, а мањим дијелом грантови. Имајући у виду да је очекивани реални раст бруто друштвеног производа у 2013. години од 0,7%, односно 2,5% у 2014. години, поставља се питање у којем периоду се може очекивати значајнији допринос привредном расту од тих инвестиција. Надаље, за 2013. годину предвиђено је смањење незапослености у износу од 0,1 процентни поен на 25,5% у 2013. години, односно 25,1% у 2014. години, што оправдано сугерише да предвиђене инвестиције неће нити у средњем року довести до значајнијег смањења незапослености. Без обзира да ли се финансирају путем републичког буџета или јавних предузећа инвестиције се морају оцјењивати у свјетлу доприноса који имају за смањење незапослености и повећање стопа раста. Влада, дакле, мора наставити трагати за политикама које ће довести до повећања привредног раста и смањења незапослености.

Стање јавног дуга не треба поредити са критеријумом из Мастрихта, јер износ јавног дуга испод 60% бруто друштвеног производа не гарантује сигурност. Најприје, методолошки је погрешно поредити земље у транзицији које имају отежан приступ међународном тржишту капитала са развијеним земљама, које имају приступ тржишту капитала или које се могу задуживати у својој валути. Надаље, одрживост јавног дуга функција је стопе реалног раста бруто друштвеног производа и камате по којој се дуг може уговорити. Уз евентуалне спољне шокове који би

довели до смањења раста бруто друштвеног производа и/или више цијене посуђивања, могућ је брзи прелазак из сигурне зоне у зону у којој сервис дуга постаје отежан. Умјесто мастришког критеријума за јавни дуг од 60% у односу на бруто друштвени производ предлагемо да процес придруживања ЕУ идентификујемо са циљем постизања просјечне запослености у

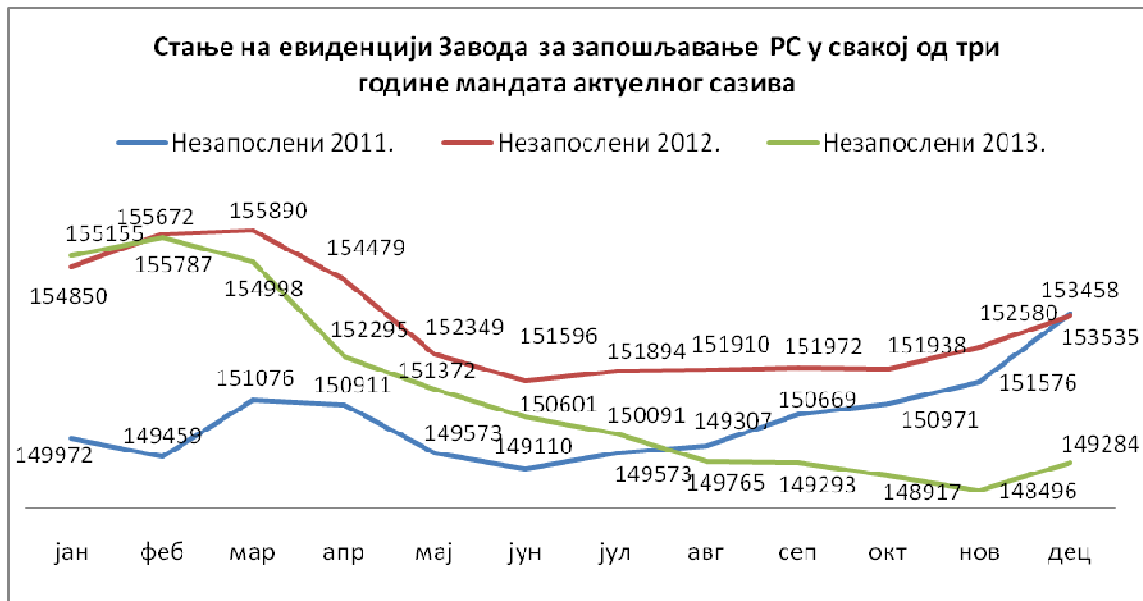
ЕУ

од

64,3%."

ДОДАТАК 4 - ОДРЕЂЕНИ АСПЕКТИ КВАЛИТЕТА ЖИВОТА У РС

У мандату актуелне власти, као један од највећих проблема, наслијеђен из ранијег периода је и проблем високе незапослености.

Графикон 19.

У три године мандата Владе РС континуитета (промјене су персоналне, не страначке), највећи број незапослених, према евиденцији Завода за запошљавање РС је забиљежен у марту 2012. године када је евидентирано рекордних 155 890 грађана без запослења. Најмање незапослених, према евиденцији Завода за запошљавање је било у новембру 2013. године 148 293 грађана.

Интересантно је да је у првој години мандата актуелног сазива у јануару 2011. године, било 149 972 грађана, док је у истом мјесецу 2013. године тај број нарастао на цијелих 155 155 незапослених грађана или 5183 више незапослених. У државама са много већим бројем становника ово и није значајан податак, али на број запослених у РС је ово значајан број повећања незапослености. Ипак, у 2013. години, након што је у 2012. години, дошло до повећање незапослености, посебно у периоду од маја до новембра дошло је до смањења стопе незапослености и у децембру 2013. године, мање је пријављених незапослених лица на евиденцији Завода запошљавање, него у децембру 2011. године за значајних 4251 грађана. Извјесно је да је крута пореска политика на коју је указивала пословна заједница као и Савез синдиката РС значајно утицала на отпуштање радника, нарочито након прве године, 2011. године, када је извршена пуна примјена закона којим су опорезиве постале и најниже плате у РС, што многи послодавци након године дана нису издржали. Влада РС је коначно у децембру

2013. године, признала своју грешку и вратила је неопорезиви дио на плате, чиме ће сигурно спасити одређени број радних мјеста, али за значајн број радника који су остали без посла ова интервенција је успиједила касно.

Повећан број запошљавања или мањи броја грађана на евиденцији се може примјетити, од маја до септембра, а то се поклапа са ревидирањем Акционог плана запошљавања од стране Владе РС и Министарства рада и борачко-инвалидске заштите, што даје легитимитет Стратегији запошљавања РС као документу који утиче на одређена кретања на тржишт рада у РС.

Када говоримо о броју пензионера и радника, по свему судећи, број пензионера премашао је број радника у Републици Српској, иако су зависно од институције до институције различити подаци о броју запослених. Наиме, крајем ове године у РС је било 241.300 пензионера, међутим, подаци о броју запослених се разликују и крећу се од 238.000 до 275.594.

С подацима о 238.000 запослених радника у РС служе се у Републичком заводу за статистику, Привредној комори РС и већини институција, док у Фонду ПИО РС, позивајући се на податке Пореске управе РС, тврде да у РС има 275.000 запослених особа те да је омјер запослених у односу на број пензионера 1 на према 1,16.

У бројци од око 275.000 запослених, како се незванично сазнаје, велики број је и оних који се само формално воде као запослени, али који годинама немају никаквих примања и углавном се ради о особама које су запослене у некадашњим гигантима који данас практично не постоје.

У Савезу синдиката РС кажу да је права бројка она од око 238.000 запослених и да се један човјек, по ма колико основа плаћао доприносе, води као један запослени.

Просјечна пензија у РС

Након повећања пензија у Републици Српској од 3,5 одсто просјечна пензија је са досадашњих 314 повећана на 325 марака, објављено је на интернет страници Фонда за пензијско и инвалидско осигурање /ПИО/ Републике Српске. Увећане пензије исплаћују се за септембар. Одлуку о повећању пензија донијела је Влада Републике Српске 26. септембра, а законски основ за ванредно повећање створен је усвајањем Закона о измјенама и допунама Закона о ПИО на посебној сједници Народне скупштине Српске.

Најнижа пензија у Републици Српској сада је 166 марака за пензијски стаж до 15 година и она не може бити нижа од 50 одсто просјечне пензије за децембар претходне године. За стаж од 15 до 20 година најнижа пензија је 199 марака, или 60 одсто просјечне пензије на терет Републике

Српске која је исплаћена за децембар претходне године. По истом основу, најнижа пензија за 20 до 30 година пензијског стажа је 232 марке, а за пензионере са 30 до 40 година стажа 265 марака. Најнижа пензија за 40 и више година пензијског стажа је 332 марке.

За ванредно повећање пензија од 3,5 одсто у Републици Српској неопходно је додатних 2,7 милиона марака мјесечно.

Просјечна плата у РС

Просјечна нето плата у Републици Српској исплаћена у јануару 2013. године износи 811,00 КМ и у односу на просјечну плату исплаћену у децембру 2012. године мања је за 7,00 КМ. Просјечна нето плата у Републици Српској исплаћена у фебруару 2013. године износи 811,00 КМ и у односу на просјечну плату исплаћену у јануару 2013. године није се мијењала. Просјечна мартовска нето плата у Републици Српској била је 799 КМ и мања је за 12 КМ у односу на просјечну плату исплаћену у фебруару. Просјечна нето плата у Републици Српској исплаћена у априлу 2013. године износи 798,00 КМ и у односу на просјечну плату исплаћену у марту 2013. године мања је за 1 КМ. Просјечна нето плата у Републици Српској исплаћена у мају 2013. године износи 796,00 КМ и у односу на просјечну плату исплаћену у априлу 2013. године мања је за 2 КМ. Просјечна нето плата у Републици Српској исплаћена у јуну 2013. године износи 816,00 КМ и у односу на просјечну плату исплаћену у мају 2013. године већа је за 20 КМ. Просјечна нето плата у Републици Српској исплаћена у јулу 2013. године износи 803,00 КМ и у односу на просјечну плату исплаћену у јуну 2013. године мања је за 13 КМ. Просјечна нето плата у Републици Српској исплаћена у августу 2013. године износи 811,00 КМ и у односу на просјечну плату исплаћену у јулу 2013. године већа је за 8,00 КМ. Просјечна нето плата у Републици Српској исплаћена у септембру 2013. године износи 813,00 КМ и у односу на просјечну плату исплаћену у августу 2013. године већа је за 2,00 КМ. Просјечна нето плата у Републици Српској исплаћена у октобру 2013. године износи 808,00 КМ и у односу на просјечну плату исплаћену у септембру 2013. године мања је за 5,00 КМ.

Просјечна нето плата у Републици Српској исплаћена у новембру 2013. године износи 811,00 КМ и у односу на просјечну плату исплаћену у октобру 2013. године већа је за 3,00 КМ. Просјечна нето плата у Републици Српској исплаћена у децембру 2013. године износи 820,00 КМ и у односу на просјечну плату исплаћену у новембру 2013. године већа је за 9,00 КМ.

Најмања плата је исплаћена у мају 2013. године у износу од 796 КМ, док је највећа плата била у децембру 2013. године и износила је 816 КМ.

Синдикална потрошачка корпа за децембар 2013. године износи 1.842,12KM и просјечна плата је покрива са 44,51 %. Синдикална потрошачка корпа садржи трошкове за: прехрану, становање и комуналне услуге, текуће одржавање домаћинства, одјећу и обућу, хигијену и његу здравља, превоз, образовање и културу.

Однос синдикалане потрошачке корпе, поредећи са просјечном пензијом даје нам податке да је у децембру 2013. године, просјечна пензија покрива тек са 17,6%.